

Najaarsrapportage 2007.

Emmeloord, 2 oktober 2007.

Aan de gemeenteraad.

INLEIDING

In de voorjaarsrapportage 2007, toen ons college ongeveer een jaar in functie was, hebben wij in onze algemene beschouwingen een visie neergelegd ten aanzien van de toekomst van onze gemeente en de vertaling daarvan naar de middellange termijn. Graag willen wij in deze najaarsrapportage daarop voortbouwen en met name aangeven hoe de uitkomsten van de afwegingen binnen de gemeenteraad geborgd zijn in de thans voorliggende begroting 2008 (-2012). Naar onze mening zullen wij ons, vooral in de gemeenteraadsvergadering, met elkaar daarop kunnen richten bij de aanstaande begrotingsbehandeling. Uiteraard moeten andere zaken niet uit het oog worden verloren, maar daarvoor kunnen vooral de commissievergaderingen het podium zijn. Om aan de raadsdiscussie handen en voeten te geven hebben wij in deze najaarsrapportage als eerste onderdeel weer de algemene beschouwingen opgenomen, zij het dat deze keer met nadrukkelijke aandacht voor de financiën.

De opbouw van de najaarsrapportage is als volgt:

	<u>Pagina:</u>
I. ALGEMENE EN FINANCIËLE BESCHOUWINGEN	2
II. PROGRAMMABEGROTING 2008 (-2012)	14
III. PROGRAMMABEGROTING 2007 (- 2011)	15
1. Burap	15
2. Voortgang bestaand beleid/kredietbewaking	44
3. Niet gepland beleid	49
4. Bestemming vrijvallende middelen	49
5. Risico-inventarisatie	50
IV. RESUMÉ EN VOORSTELLEN	52
BESLUIT	53
BIJLAGE	
Niet gepland beleid, reeds in uitvoering	54

I. ALGEMENE EN FINANCIËLE BESCHOUWINGEN

Bij de voorjaarsrapportage 2007 zijn keuzes gemaakt in het kader van de Beleidsplanning 2008 – 2012. Dit document heeft vervolgens als uitgangspunt gediend voor de korte termijn bij de nu voorliggende Programmabegroting 2008 (-2012). Hiermee vindt een steeds verdere concretisering plaats van ons collegeprogramma. Dit alles onder het motto: aan het werk voor de inwoners van Noordoostpolder!, waarbij een drietal speerpunten is benoemd:

- Fysiek: onderhouden en verbeteren.
- Economisch: zonder werk geen gelegenheid.
- Maatschappelijk: meedoen.

De begroting 2008 – 2012 laat de uitkomsten zien van de verdere ontwikkeling en invulling van de ambities van ons college en uw raad. De begroting is sluitend voor het jaar 2008 evenals de resultaten voor de meerjarenbegroting. Als college beseffen wij dat het Bestuursakkoord rijk en gemeenten van 4 juni 2007, met de titel Samen aan de slag, ons zeer van dienst is geweest. De gunstige uitwerking van dit akkoord vertaalt zich direct in een substantieel hogere algemene uitkering. Verder zijn ook het gunstige economische tij en de kabinetsplannen om nauwelijks te bezuinigen, maar te investeren, in het voordeel van de gemeenten.

Uw wensen en zienswijzen, zoals u deze kenbaar heeft gemaakt in uw raadsvergadering van 28 juni 2007 zijn in deze begroting verwerkt. In het bijzonder gaat het daarbij om aandacht voor het achterstallige onderhoud in en aan de openbare ruimte, versterking van de slagkracht van de bestuursdienst en de zorg voor een goede financiële positie, die naast de exploitatie ook de reserve en voorzieningen omvat.

Bouwen aan de toekomst

Nieuwste polder

In de Algemene Beschouwingen van de voorjaarsrapportage is aangegeven dat ons college er op wil inzetten dat wij weer de 'nieuwste polder' gaan worden. Hiermee wordt bedoeld op "een samenleving waar ruimte is voor nieuwe initiatieven. Waar dit in vroegere tijden vooral agrarisch georiënteerd was, willen wij in het komende decennium kansen grijpen, en innovaties faciliteren op terreinen als wonen, leisure en water. Waar vernieuwing in vroegere tijden vooral 'ons eigen feestje' was, willen wij dit in de toekomst in (inter)nationaal verband met externe partners doen, van binnen en van buiten de gemeente. Waar wij in vroegere tijden de buitenwereld niet vertelden wat hier gebeurde, willen wij Noordoostpolder in de toekomst daadwerkelijk op de kaart zetten".

Het gevaar bestaat dat dit mooie taal is die ergens in de geschiedenis zal verdwijnen. Dat is zeker niet de bedoeling van ons college. Met elkaar moeten we dit gaan waarmaken: burgers, bedrijven, politiek, bestuur en ambtenaren. Sinds de aanvang van deze raadsperiode is het nieuw élan, dat nodig is voor verandering, waarneembaar bij velen uit deze groepen. Dat is meer dan een goed begin, dat is een basis om op voort te bouwen. En de eerste resultaten beginnen al zichtbaar te worden, zoals een veranderend centrum van Emmeloord, de vele bouwactiviteiten in Emmelhage, de start met de Corridor en golfbaan, de succesvolle acquisitie van bedrijven, de start van gebiedsgericht werken, etc. Maar ook, dat mag zeker niet onvermeld blijven, de goede prestaties van ons ambtelijk apparaat zoals bijvoorbeeld blijkt uit het raadsonderzoek naar de kwaliteit van dienstverlening of het oordeel van EGEM over de voortgang van het Project Andere Overheid. Dat zijn zaken waar we trots op mogen zijn.

Tenslotte mag in dit verband niet onvermeld blijven de financiële gezondheid van de gemeente waar vele andere Nederlandse gemeenten ongetwijfeld jaloers op kunnen zijn.

Kortom, op vele fronten zijn er positieve ontwikkelingen te melden. En dat moeten we, met elkaar vasthouden. Samen werken we verder aan de toekomst, de toekomst van onze Noordoostpolder. De stappen van de pioniers trekken we door naar de toekomst: de nieuwste polder.

Bevolkingsgroei

Ons college zet in op groei, dat mag uit alles blijken. Onder meer de ambitie om deze raadsperiode 1.600 woningen te bouwen getuigt hiervan. De plannen zijn uitgezet en op enkele plekken is/wordt de ambtelijke capaciteit hierop aangepast.

In het kader van de Toekomst Visie 2030 hebben wij bewust gekozen voor een scenario dat uitgaat van groei van inwoners, terwijl de landelijke trend er eerder een van teruggang is. Niet dat wij onze ogen voor die realiteit willen sluiten, maar wel omdat wij de overtuiging hebben dat de ruimtelijke mogelijkheden en de toch centrale ligging in ons land aantrekkelijk zullen zijn en blijven als alternatief voor sterk verstedelijkte gebieden. Deze ambitie houdt niet automatisch in dat er direct meer woningen verkocht worden. Ondanks de wat tegenvallende verkoop cijfers in het eerste half jaar is dat geen reden onze ambitie bij te stellen.

Ons college stelt zich op het standpunt ons maximaal in te zetten voor de groei aangezien het achterliggend ook om het voorzieningenniveau in onze gemeente handelt. Ook de extra impuls voor promotie en acquisitie levert een positieve bijdrage aan de groei van het aantal inwoners. De inzet van promotie en acquisitie is gericht op behoud en groei van de werkgelegenheid, mede door het aantrekken van nieuwe bedrijven. De komst van nieuwe bedrijven betekent vrijwel altijd de komst van nieuwe inwoners.

Fysiek: onderhouden en verbeteren

Structuurvisie

Dit jaar is een start gemaakt met het opstellen van een Structuurvisie voor de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van Noordoostpolder op de middellange termijn (tot 2020). De Structuurvisie, die integraal tot stand zal komen in samenspraak met de bevolking en betrokken instanties, zal gelden voor het gehele grondgebied van onze gemeente en vormt de schakel tussen het bestaande ruimtelijk beleid en de Toekomstvisie 2030, het vastgestelde ruimtelijk beleidskader op de lange termijn. Ook het onlangs door de provincie vastgestelde beleid voor het Speerpunt Noordelijk Flevoland zal een belangrijke basis vormen voor de Structuurvisie.

Inmiddels is het Projectplan Structuurvisie Noordoostpolder, met als ondertitel "*Een nieuwe Structuurvisie: richting aan de gewenste en mogelijke transformatie van Noordoostpolder*" vastgesteld. In het laatste kwartaal van dit jaar zal gestart worden met het opstellen van de Structuurvisie.

Seniorenstad

De ambitie van het college is om de eerste gemeente in Nederland te zijn met een seniorenstad.

Op 11 juni 2007 heeft het college een intentieverklaring voor een haalbaarheidsonderzoek naar seniorenstad in Noordoostpolder getekend. Noordoostpolder is op zoek naar een andere focus, nu de landbouw niet meer de voornaamste peiler van onze economie is. Wij willen immers inzetten op initiatieven die te maken hebben met wonen, leisure en water(kennis). Seniorenstad is één van de initiatieven die bijdragen aan de nieuwe ambities van Noordoostpolder.

In september 2007 is er gestart met het haalbaarheidsonderzoek. Hiervoor zijn een stuurgroep, projectgroep en drie werkgroepen opgericht. De drie werkgroepen zijn exploitatie, concept en locatie. Respectievelijk onderzoeken zij de financiële haalbaarheid, wat voor seniorenstad moet het worden (onder andere wat willen mensen en welke zorg is wenselijk) en tot slot het locatie onderzoek, hoe kan een seniorenstad ingepast worden in de structuur en het landschap van Noordoostpolder. Het haalbaarheidsonderzoek zal begin volgend jaar worden afgerond.

De innovatieve mogelijkheden bij de ontwikkeling van een seniorenstad is het thema van het symposium dat in februari 2008 zal worden gehouden. De gemeente organiseert het symposium zelf, in overleg met o.a. de BAN (motie VVD 09-11-06).

Emmelhage/wonen

De bouw in Emmelhage loopt voortvarend, de eerste woningen zijn al bewoond. Nagenoeg alle kavels van fase 1a zijn verkocht. Ook de projectmatige woningbouw is op enkele plekken gestart; de verkoop van deze bouw loopt tot nu toe iets minder voortvarend volgens de marktpartijen.

Alles is er op gericht om eind 2008, of uiterlijk begin 2009, fase 1b bouwrijp te hebben. Voor fase 2 is intern de planvoorbereiding gestart voor de ontwikkeling van het voorzieningeneiland. Ook is de voorbereiding gestart voor de uitwerking van het eerste gedeelte van fase 3. De oorspronkelijke stedenbouwkundige ideeën voor fase 3 worden door het college opnieuw tegen het licht gehouden.

Samen met Mercatus Woondiensten en betreffende projectontwikkelaars worden promotiecampagnes uitgevoerd om Emmelhage op de kaart te zetten.

In diverse dorpen wordt gebouwd, of is de bouw in voorbereiding. Het wonen op bedrijventerreinen zal worden meegenomen in de evaluatie van het economisch beleid (2008).

De nieuwe woonvisie voor onze gemeente zit in de fase van afronding en wordt u binnenkort aangeboden. Deze woonvisie zal onder meer gebruikt worden als onderlegger voor de te maken prestatieafspraken met Mercatus Woondiensten.

Wij hebben de ambtelijke capaciteit op de terreinen ruimtelijke ordening, vergunningen en civiele techniek uitgebreid; dit om de versnelling van de woonplanningen te kunnen faciliteren. Daarnaast wordt door ons college verhevigd ingezet op promotie.

Infrastructuur

Het beeld van de huidige kwaliteit van de openbare fysieke infrastructuur begint zich in te kleuren doordat de beheerssystemen steeds meer duidelijkheid gaan bieden. Door deze inkleuring ontstaat grip op de onderhoudssituatie en worden keuzes mogelijk. Het college kiest ervoor de komende periode door te groeien naar een onderhoudsniveau dat minimaal noodzakelijk is tot een niveau van € 2,9 miljoen per jaar voor wat betreft het wegenonderhoud. Dat betekent dat in deze beleidsplanningperiode dit budget groeit met een extra bedrag van opgeteld € 1 miljoen voor de komende 3 jaar.

Voor het wegwerken van het achterstallig onderhoud wordt naast de door de raad beschikbaar gestelde € 2 miljoen (voor berm, bruggen, duikers, beschoeiingen en verlichting) door ons college voorgesteld om daar bovenop een extra injectie te plegen in de openbare ruimte van € 250.000. Op die manier wordt een extra slag gemaakt bij het op peil houden van de openbare infrastructuur als essentiële randvoorwaarde bij het realiseren van onze visie op de toekomst van Noordoostpolder.

Op basis van de rapportage 'Inrichting 30 en 60 km/uur-gebieden' zijn de afgelopen jaren de deelgebieden Zwartemeerweg/Ramsweg e.o. en de Oostrandroute sober ingericht als 60 km/uur-gebied. In het voorjaar 2006 heeft voor deze gebieden een afrondende evaluatie plaatsgevonden. Voor het deelgebied Karel Doormanweg e.o. is de inrichting nog niet voltooid. Op basis van de (tussen)evaluatie met de bewoners begin 2006, is besloten twee extra chicanes en twee kruispuntplateaus aan te leggen. Het laatst benoemde deelgebied in de bovengenoemde rapportage, te weten de Westeren Noordermeerweg en omgeving, is thans in voorbereiding. Onlangs is een tweetal bijeenkomsten gehouden met de bewoners en belanghebbenden. Voor het vervolg zal zo mogelijk in combinatie met groot onderhoud aan de erftoegangswegen worden bezien of er aanvullende maatregelen zijn gewenst. Het ingezette beleid om te komen tot een meer gebiedsgerichte inrichting van 60 km/uur gebieden wordt losgelaten. Op basis van een eidevaluatie van de inrichting van de hierboven genoemde deelgebieden zal overigens nog wel worden bezien of het op termijn gewenst is de gebiedsgerichte aanpak te vervolgen (Motie VVD/CDA 09-11-06).

Met betrekking tot de verkeersveiligheid bij scholen en knelpunten fietsroutes heeft het college uitgezet dat in de eerste helft van 2008 een inventarisatie zal plaatsvinden (raad 28-06-07).

Onderwijs

Het project 'Onderwijs in Beweging' is nog niet concreet/zichtbaar tot uitvoering gebracht. Wel vindt er regelmatig overleg plaats met de betrokken bovenscholings managers van het primair onderwijs. Er is voortgegaan met visievorming en op dit moment wordt een adviesbureau in de arm genomen welke de scholen onder meer begeleidt in het opstellen van een globaal programma van eisen en om te kijken in hoeverre bijvoorbeeld ruimten wel/niet gezamenlijk gedeeld kunnen worden. Naar aanleiding van de studie van het adviesbureau wordt een intentieovereenkomst door de betrokken partijen ondertekend. Op basis van opname van een bedrag in het Jaarprogramma Onderwijshuisvesting 2008 kunnen de schoolbesturen in 2008 tot uitvoering van de plannen komen.

De uitbreiding van de Bonifatius mavo is nog niet tot uitvoering gekomen. Volgens de meest recent bekende planning start men in januari met de daadwerkelijke (ver)bouwplannen. Vanwege risico's van vandalisme zijn de noodlokalen van 't Kompas, welke voor de Bonifatius mavo beschikbaar waren gehouden, inmiddels gesloopt. Per januari 2008 komen noodlokalen van De Klimboom beschikbaar, welke t.b.v. de Bonifatius mavo worden ingezet.

Er heeft overleg met het onderwijsveld plaatsgevonden t.a.v. capaciteit van gebouwen en onderwijskundige visie met betrekking tot speciaal onderwijs. Gezien de noodzakelijke zorgvuldigheid zal de visie op z'n vroegst pas in januari 2008 aan de gemeenteraad kunnen worden voorgelegd. In het Jaarprogramma 2008 zijn reeds bedragen voor het speciaal onderwijs opgenomen. De school besturen kunnen hiermee op basis van het vastgestelde IHP uitvoering van de plannen starten.

Sport(boulevard)

De ambities met betrekking tot de sportaccommodaties in Emmeloord heeft ons college al aangekondigd in het collegeprogramma en in de voorjaarsrapportage 2007. Wij zijn druk doende met de voorbereidingen van alle maatregelen. Een ambtelijk projectmanager zal benoemd worden voor de periode van vooralsnog 3 jaar.

In de beleidsplanning is een investering opgenomen van € 2.500.000 voor buitensport. Dit bedrag is bedoeld om te komen tot renovatie of verplaatsing van het bestaande kunstgras hockeyveld en het aanleggen van nog een aantal andere kunstgrasvelden (mogelijk voetbal en korfbal). Kunstgras is zwaarder te belasten/bespelen dan natuurgras en dit brengt onze visie van multifunctioneel gebruik van velden dichterbij. Met verenigingen en onderwijsinstellingen zijn we in gesprek over bundeling van accommodatiegebruik (Flevoboys en SC Emmeloord, Hockey en Korfbal) en over (meer) medegebruik door onderwijs van buitenaccommodaties. Onze visie willen wij in overleg met het veld verder uitwerken en vervolgens realiseren.

In de beleidsplanning is tevens een (netto) investering opgenomen van € 4.500.000 voor buitensportaccommodaties. In verband met de noodzakelijke sloop van de (niet alleen financieel afgeschreven) PWA-hal, de bouw van Emmelhage en de groei van de behoefte aan gymaccommodaties voor het onderwijs, is het nodig om tot nieuwbouw van hallen en zalen te komen. Dit is deels een vervanging van afgeschreven en "ouderwetse" accommodaties en deels een noodzakelijke uitbreiding. Het college gaat er van uit dat een deel van de investering gedekt wordt uit subsidies, grondtransacties in het project en door een bijdrage vanuit de verkoop van kavels Emmelhage.

In de dorpen is het nodig om voor 2010 te komen tot een nieuwe gymzaal in Tollebeek. Over een mogelijke verbreding naar een multifunctionele accommodatie voor het dorp zijn ideeën uit het dorp naar voren gebracht. Met hen is het college in overleg om de mogelijkheden en onmogelijkheden van investering en exploitatie te bespreken. Er ligt al een mooie visie vanuit Tollebeek. De gymzaal is budgettair opgenomen in de beleidsplanning 2008-2012.

In Nagele is op langere termijn een nieuwe gymzaal wenselijk. Ook het dorp Nagele wil over een breder plan met ons in gesprek. Het college staat hier positief tegenover. In de sportnota zal dit initiatief worden meegenomen. Op dat moment moet ook de financiële dekking worden bekeken in relatie tot het totale sportbeleid, omdat dekking voor de investering niet is opgenomen in de beleidsplanning 2008-2012.

Met betrekking tot sportstimulering is inmiddels het eerste jaar van de 3 gehonoreerde projecten voor de BOS-impuls in uitvoering. Daarnaast wordt gewerkt aan nieuwe afspraken met zwembad het Bosbad over de toekomstige exploitatiewijze. Mogelijk kan in de toekomst rond het Bosbad gekomen worden tot de door ons gewenste sport- en evenementenhal.

Corridor

De bijdrage van het AFP (€ 1.500.000) is niet meer strikt gekoppeld aan (recreatieve) publieksvoorzieningen op De Terp. AFP heeft aangegeven dat wanneer er een goed totaalplan voor de herinrichting komt (te beoordelen door AFP) zij bereid zijn de genoemde bijdrage te koppelen aan de totale herinrichting. Dit biedt qua inrichting wat meer ruimte. Deze bijdrage heeft geen relatie met de te verwachten liquidatie-uitkering.

De nog aan te leggen recreatieve routes zullen te zijner tijd door de gemeente worden onderhouden. Wellicht kan het onderhoud van de routes langs De Terp (geïntegreerd in de golfbaan) worden uitbesteed aan degene die de golfbaan gaat onderhouden. Dit moet nog worden bekeken.

Na verkoop gronden aan het waterschap resteert voor de gemeente een investering in grond van € 3.800.000. Het begrote bedrag is met circa € 66.000 overschreden, relatief gezien een beperkt bedrag.

Het bovenstaande heeft betrekking op het Corridor gebied dat door Wind Groep en gemeente wordt ontwikkeld. Onderzocht wordt of het misschien mogelijk is een evenementenhal elders in de Corridor (buiten het projectgebied dus) een plek te geven. Voor dit gebied zal een structuurvisie worden opgesteld, die later een onderdeel gaat vormen van de structuurvisie die voor de hele gemeente wordt opgesteld.

Bosranden

In het plantseizoen 2007/2008 zal vervroegd met de aanleg van bosranden worden begonnen in Bant en Kraggenburg. De rentelasten van de voorfinanciering en de mogelijk lagere pachtopbrengsten worden gedekt uit het door u beschikbaar gestelde budget (€ 50.000).

Voor Creil-Oost 3^e fase is het raadzaam te wachten met bosaanplant tot de invulling van het bestemmingsplan verder vorm heeft gekregen; dit mede met het oog op een mogelijke wateropgave (raad 09-11-06).

Economisch: zonder werk geen gelegenheid

Economie/acquisitie/promotie

In september 2006 is ons college voortvarend gestart uitvoering te geven aan het plan van aanpak economische acquisitie en promotie, zoals behandeld in de raadscommissie van juni 2006. Afgesproken is na 2 jaar te evalueren. Een eerste tussenevaluatie na één jaar hebben wij recentelijk aan uw raadscommissie verzonden.

Het aantal nieuwe bedrijfscontacten is aanzienlijk. Ook de samenwerking met onze 'ambassadeurs', het lokale bedrijfsleven en andere netwerken, levert de nodige contacten op; dit alles ondersteund door een actief promotiebeleid (beurzen, radiocampagnes, blind dates, etc.) en bedrijfsbezoeken.

De inspanningen op het gebied van acquisitie en promotie kosten veel capaciteit. Als er nieuwe contacten ontstaan, moet er follow up aanwezig zijn. Als we agressiever de markt betreden moeten we het ook daadwerkelijk oppakken. Om deze reden heeft ons college besloten de ambtelijke formatie op dit terrein uit te breiden. De kosten hiervan worden gedekt worden uit het projectbudget.

U zal van onze kant een voorstel bereiken tot instelling van een zgn. ontwikkelingsfonds. Dit fonds is bedoeld om de totstandkoming van (nieuwe) werkgelegenheid mede mogelijk te maken. Wij zijn in overleg met de provincie om regelingen op elkaar aan te laten sluiten.

Om reden dat alle (capaciteit)focus is gericht op de uitvoering van het acquisitie- en promotiebeleid, is door ons besloten de evaluatie van het economisch beleid, dat gepland stond voor 2007, door te schuiven naar het volgende jaar.

Geomatica / GEO-Valley

Het lopende programma vanuit EPD tot ontwikkeling van het Geomaticapark loopt ten einde. Initiatieven worden ontwikkeld om tot een 'doorstart' te komen, de ontwikkeling van een GEO-Valley in Noordoostpolder.

Ons college steunt dit initiatief van harte! Wij zijn gevraagd om de overbrugging 'van oud naar nieuw' mede te ondersteunen door middel van een voorfinanciering. Bij de najaarsrapportage 2007 vragen wij uw instemming hiervoor.

Met vertegenwoordigers van Geomatica wordt eind 2007 vervolgoverleg gevoerd over de mogelijke implementatie van GEO-producten in de gemeentelijke bedrijfsvoering. Dit kan gaan om uitontwikkelde producten met betrekking tot realisatie, beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Daarnaast wordt onderzocht of ons apparaat als pilootomgeving kan dienen voor nieuw ontwikkelde, nog niet geteste producten. Te denken valt bijvoorbeeld aan het gebruik van digitale geo-producten in het kader van crisismanagement (raad 09-11-06).

Emmeloord-centrum

Op 28 september jl. vond de feestelijke opening van de vernieuwde Lange Nering West plaats. In anderhalf jaar tijd is, in nauwe samenwerking met de ondernemers(vereniging) deze grootschalige renovatie gerealiseerd. Van belang is de constatering van de ondernemers dat de consument tijdens de renovatie het winkelcentrum trouw is gebleven.

Deze voortvarende aanpak zal worden doorgezet in de andere delen van Emmeloord-Centrum. De herstructurering van de Korte Achterzijde is in volle gang. Uw besluitvorming is gevraagd over de herinrichting van de Overtuinen met een voetgangersdoorsteek naar de Korte Achterzijde. De voorbereidingen bij de Beursstraat, o.a. ten behoeve van de bouw van de nieuwe bioscoop zijn aangevat. Het bestemmingsplan is in procedure. Uw instemming is gevraagd voor de innovatieve herontwikkeling van de Poldertoren. De voorbereidingen voor de renovatie van de Lange Nering Oost zijn in volle gang.

Met de projectontwikkelaar en het lokale bedrijfsleven zijn wij in gesprek over de verdere planning van de uitvoering van het ontwikkelingsplan.

Glastuinbouw

Nieuwland Luttelgeest is afgelopen najaar gelanceerd! Ons college is hier erg blij mee omdat het perspectief biedt aan deze economische sector, maar ook omdat het een privaat initiatief is waarbij wij (financieel) faciliteren.

Randmeer

Bij de voorjaarsrapportage is aangegeven dat ons college op langere termijn serieuze kansen ziet voor het randmeer. "Zowel vanuit het oogpunt van werkgelegenheid, als dat vanuit water/natuur/recreatie/toerisme liggen er bij het randmeer grote uitdagingen. Wij willen niet zozeer gefocust zijn op wat het allemaal gaat kósten, maar op wat het allemaal kan opleveren! Ook hier stellen wij ons open voor initiatieven van buiten, samenwerking met andere overheden en private initiatieven".

Bij de ontwikkeling van een randmeer zijn, en moeten veel partijen worden, betrokken. Ook veel overheden zullen zich er over moeten uitspreken. Op korte termijn lijkt het helaas niet mogelijk om alle neuzen gelijk gericht te krijgen. De eerstvolgende jaren zullen vooral gebruikt dienen te worden om dit te bereiken. Afsproken is dat vooralsnog provincie Flevoland trekker is van dit project.

Visie leefbaarheid/vitaliteit dorpen voor extra impuls

Op dit moment wordt samen met de provincie gewerkt aan het opstellen van een uitwerking van het Omgevingsplan, te weten het Speerpunt Noordelijk Flevoland.

De doelstelling van het speerpunt is dat de economie moet worden versterkt door middel van een economische stimulans van het gebied Noordelijk Flevoland. De uitvoering van het speerpuntprogramma moet leiden tot verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving door, bij het vormgeven van de extra impuls, te zoeken naar combinaties met landbouw, recreatie en toerisme, landschap, natuur en verstedelijking met ruimte voor wonen en werken. Het streven van het college is erop gericht om het speerpunt waar mogelijk te gebruiken als middel om de leefbaarheid en vitaliteit van de dorpen te versterken.

De provincie is bezig met het opstellen van een notitie naar aanleiding van bestuurlijk en ambtelijk overleg over dit onderwerp. De gemeente heeft input aangedragen voor deze notitie (motie ONS 09-11-06).

Maatschappelijk: meedoen

Participatie

Participatie is een leidend element in ons collegeprogramma. Dit uit zich in het feit dat een project als integraal en gebiedsgericht werken is opgestart en verder zal worden ontwikkeld. Dit uit zich ook in het feit dat ons college de participatiedoelstelling die is opgenomen in de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) breed heeft uitgelegd. De pilot met betrekking tot participatie in het kader van de WMO is wat ons betreft een belangrijk experiment op dit punt. Na de evaluatie van deze pilot willen we met een voorstel komen om een dergelijke wijze voor de toekomst veel vaker en breder toe te passen naast de nieuwe werkwijze van het gebiedsgericht werken.

Wanneer wij echt werk willen maken van participatie, dan betekent dat voor de raad een duidelijk kaderstellende rol in het begin van het proces en een toetsende bij de besluitvorming. In de tussentijd kunnen de kaders niet veranderd worden.

Kwetsbare/kansarme groepen

Gezien de maatschappelijke ontwikkelingen en de recente wetgeving (WMO, Wet inburgering), wordt de gemeente steeds directer geconfronteerd met kwetsbare groepen in de samenleving. Het kan gaan om dakloze, verslaafde en of mishandelde mensen of om mensen die anderszins niet in staat zijn zelfstandig te participeren aan onze samenleving. Het college meent, dat de gemeente mede verantwoordelijkheid moet nemen bij het voorkomen, signaleren en oplossen van de problemen van deze groepen inwoners. Dit vraagt om een gecoördineerde inzet van betrokken instellingen en (gemeentelijke) subsidiemiddelen. Het vraagt ook om een sluitend gemeentelijk beleid op (met name) de terreinen zorg en minima. In 2008 mag van ons, na het "zorgjaar 2007" met name initiatief worden verwacht op het terrein van het minimabeleid.

Consultatiebureau alcohol en drugs

Door het CAD is een onderzoek gedaan op basis waarvan in de commissie Samenlevingszaken over dit onderwerp is gesproken (met name vanuit preventie/volksgezondheid). Op 17 september heeft ook de commissie BFC (vanuit openbare orde / handhaving) over dit onderwerp gesproken. Het is de bedoeling dat dit vertaald wordt in concreet beleid, WMO beleidsplan en Integrale Veiligheid (motie CDA 28-09-06).

Toezicht op de bedrijfsterreinen

In de afgelopen periode is in gezamenlijk werkgroepverband (politie, SBBF en gemeente) gesproken over een concreet voorstel voor een van de bedrijventerreinen in Noordoostpolder. Dit zal in de komende periode verder worden geconcretiseerd (motie CDA 9 november 2006).

Gemeentelijke toezichthouders, boa's

Een convenant is opgesteld tussen politie Flevoland en het gemeentebestuur ten behoeve van de extra inzet van politieursurveillance, waarbij de inzet wordt bepaald door de gemeente. De districtschef heeft aangegeven dat met ingang van 1 september 2007 de inzet feitelijk van start is gegaan. De formele afwikkeling is ultimo december een feit.

Vandalisme/hangjongeren

Zoals bekend levert de gemeente in het voorveld (preventief en ambulant) meer inspanning dan passend binnen de gemeentelijke taak, omdat kinderen niet altijd tijdig de zorg krijgen die ze nodig hebben. Ontwikkelen van een sluitende aanpak ("jeugdloket") zoals in de nota Integraal Jeugdbeleid verwoord, is dus des te meer van belang. Positief is dat dit goed aansluit bij de provinciale visie (GAAF) en bij landelijke ontwikkelingen (Centra voor Jeugd en Gezin).

Naast deze doelstellingen en acties om jongeren de juiste zorg te bieden en te stimuleren in hun ontwikkeling, onderneemt het college ook actie tegen overlast die groepen jongeren (soms) veroorzaken. Een recent voorbeeld hiervan is het schooladoptieplan, dat moet uitmonden in een afspraak tussen de betrokken professionele partijen en groepen overlastgevende jongeren over het gebruik door hen van "hanglocaties".

WMO

Naast de beleidsontwikkeling die in de nota WMO zal neerslaan moet er ook veel aandacht zijn voor de uitvoering. Voor 1 januari 2008 moeten alle bestaande cliënten met individuele verstrekking (huishoudelijke verzorging en vroegere wvg-voorzieningen) een herindicatie krijgen. Zoals bekend leidt het herindicatietraject vaak tot een omzetting van indicaties naar minder zware hulp. Besloten is dat oudere cliënten (75+) hun bestaande zorgindicatie behouden, aangezien waarschijnlijk is dat ze deze zorg op termijn toch nodig zouden hebben. Dit is prettig voor de cliënt, en ook voor de zorgaanbieders uiteraard. Bij het realiseren van herindicaties is besloten PGB-houders met voorrang te behandelen zodat ze nog tijd hebben hun zorg in te kopen.

Stimulering bewonersparticipatie, vrijwilligersorganisaties mantelzorg e.d.

In het kader van prioriteit 45 en 24 uit het collegeprogramma (Invoering Wet Maatschappelijke Ondersteuning) zullen initiatieven worden ondersteund die niet kunnen worden ondergebracht in bestaand beleid.

Deze toezegging zal worden nagekomen als het WMO beleidsplan bij de gemeenteraad wordt voorgelegd. Mede op verzoek van de raad is het budget voor een groot deel besteed aan een subsidie ten behoeve van CLIP-GGZ (collegesuggestie 09-11-06).

Suggestie knelpuntenpot initiatieven uit de samenleving (€ 25.000).

In het kader van prioriteit 45 uit het collegeprogramma (Integraal en Gebiedsgericht Werken - IGW) zullen initiatieven worden ondersteund die niet kunnen worden ondergebracht in bestaand beleid of Leader+.

Structurele voorstellen volgen in het kader van het project IGW. In 2007 is tot nu toe een beperkt aantal initiatieven ondersteund door het college (waaronder bijvoorbeeld een financiële bijdrage aan een van de wijkpanels).

Instellen vrijwilligersprijs

Deze motie wordt betrokken bij het nieuwe vrijwilligersbeleid dat zal volgen uit het beleidsplan WMO (motie VVD/CDA 28-06-07).

Onderzoek taxipasje senioren

Deze motie wordt betrokken bij de opstelling van het beleidsplan WMO (motie PU 28-06-07).

IGW

Op basis van het collegeprogramma is een visie ontwikkeld op de start van Integraal Gebiedsgericht Werken. Inmiddels is deze visie gepresenteerd en is een implementatieplan opgesteld dat zal leiden tot de start van een driejarig project om de nieuwe manier van werken te integreren in de gemeentelijke werkwijze. Ook is een intentieverklaring getekend met de strategische partners IGW: Mercatus, Paspartoe en Politie. Met hen wordt gewerkt aan het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst.

Ambtelijke wijkregisseurs zijn voor een deel al aangesteld. Daarnaast heeft ons college een onderlinge verdeling gemaakt waar het gaat om dorps/wijkwethouders.

Radio Noordoostpolder

Nu uw raad € 10.000 beschikbaar heeft gesteld voor de omroep en daarmee het bestaansrecht van de omroep herbevestigd heeft, vindt voortgezet overleg plaats met omroep, dat gericht is op verdere professionalisering en samenwerking met andere partners. In de begroting voor 2008 en volgende jaren is een bijdrage uitgetrokken gebaseerd op € 1 per huishouden conform de richtlijnen van de koepelorganisatie OLON. Bestuurlijk overleg is gepland voor eind dit jaar. In de ontwerpbegroting 2008 is subsidie voorgesteld op basis van het aantal huishoudens in de gemeente (motie ONS 09-11-06).

NME-Centrum

Een werkgroep werkt aan een bedrijfsplan voor een NME-Centrum in het Emmelerbos. Dit plan wordt eind dit jaar verwacht. Op basis hiervan kan verdere besluitvorming plaatsvinden (motie CU/SGP en PvdA/GroenLinks 09-11-06).

Uitstel bezuinigingen bibliotheek, theater en Paspartoe (raad 09-11-06)

De brieven naar de instellingen zijn uitgegaan. Aan de bibliotheek is inmiddels een aanvullend subsidiebedrag verleend door het college. Van Paspartoe is nog geen voldoende concreet bestedingsvoorstel ontvangen. Ook het bestuur van 't Voorhuys is per brief geïnformeerd over het feit dat de voor 2007 geplande bezuiniging voor dit jaar niet wordt doorgevoerd.

Gezondheidszorg

Het college is naar aanleiding van de evaluatie van het gezondheidsbeleid bezig met gesprekkenronde die moet leiden tot een concretisering en invulling van het begrip ketenzorg. De resultaten hiervan zullen terug te vinden zijn in het beleidsplan WMO.

Middelen

Formatie

Het zal duidelijk zijn dat de ambtelijke organisatie al onze plannen niet zonder meer kan uitvoeren. In een aantal organisatieonderdelen is de werkdruk al behoorlijk hoog. Uitvoering geven aan onze ambitieuze plannen betekent daarom onontkoombare uitbreiding van de formatie die daarom dan ook in onze primitieve begroting 2008 is verwerkt.

Modernisering personeelsbeleid

Resultaatgerichtheid is het woord om de ambities te verwezenlijken. Met alleen de formatie uitbreiden komen we er niet. Modern personeelsbeleid richt zich op het maken van resultaatafspraken met medewerkers op grond van de organisatiedoelstellingen, het monitoren ervan en het belonen van die medewerkers die hun afspraken nakomen. Het werven en selecteren en vervolgens het behouden van goed functionerende medewerkers door hen kansen te blijven bieden om zich te ontwikkelen is eveneens erg belangrijk. In 2008 worden een aantal belangrijke nieuwe stappen gezet ter versterking van het personeelsbeleid van de gemeentelijke organisatie.

Project Andere Overheid (PAO)

Denken vanuit de klant, voorkomen van bureaucratie, samenwerken tussen overheidslagen door de kokers heen, luisteren naar burgers, lef om zaken anders aan te pakken. En gewoon doen, dát is de Andere Overheid. Alle werkzaamheden binnen het project zijn er op zijn gericht onze inwoners in het frontoffice optimale dienstverlening te bieden. Al in 2006 is aan de slag gegaan met dit project.

Inmiddels hebben we de basis gelegd in de vorm van plannen, mensen en (ICT-) middelen. De eerste successen zijn geboekt en wij merken op dit moment wat het in de praktijk betekent om 'lef te hebben' en 'gewoon te doen'. PAO maakt het functioneren van onze organisatie inzichtelijk en raakt de autonomie van mensen en organisatieonderdelen. Daarom is PAO een veranderingsproces. We werken samen om de slag te maken.

Bij de start van het project is gesteld dat de belangrijkste verandering geen betrekking heeft op technologie, maar moet plaatsvinden in het denken en handelen van mensen. Dat raakt de cultuur van onze gemeente. We werken hard aan de concretisering voor de werkzaamheden van eenheden en clusters. Naast het realiseren van de projectplannen zijn dat de belangrijkste uitdagingen waar we de komende tijd binnen het project voor staan.

Inmiddels is vanuit het landelijke ondersteuningstraject van de EGEM een scan van de situatie in Noordoostpolder gemaakt. Op basis hiervan is recentelijk een externe i-adviseur van de EGEM actief geworden binnen de gemeente. Het beeld van de EGEM is dat de gemeente Noordoostpolder vanuit landelijk perspectief voorloper is binnen de middelgrote gemeenten. Daarbij valt op dat wordt gekozen voor een fundamentele aanpak (eerst de 'achterkant' regelen en daarna de 'voorkant'). Hierdoor lijkt de gemeente achter te lopen bij andere gemeenten die veelal hun website sterk gemoderniseerd hebben maar waarachter nog de oude (verticale) systemen draaien. Een dergelijke desinvestering wil de gemeente voorkomen.

Binnenkort wordt een aanvang gemaakt met de ingrijpende verbouwing van de centrale hal van het gemeentehuis. Een nieuw en toekomstvast concept is hiertoe ontwikkeld, passend bij de visie van Andere Overheid. De dienstverlening blijft zo goed als mogelijk gewaarborgd.

Uit onderzoek van uw rekenkamercommissie bleek dat de dienstverlening van de gemeente als 'goed' moet worden aangemerkt. Het rapport kreeg als titel mee 'van goed naar beter'. Met PAO en de modernisering van de centrale hal van het gemeentehuis kan dit worden waargemaakt: op weg naar beter!

Communicatie

Communicatie wordt steeds belangrijker, zeker gezien de ambities van het college. Niet alleen doen wat je zegt maar ook uitleggen wat je doet aan allerlei doelgroepen. Het college is tot de conclusie gekomen dat de communicatiefunctie binnen de gemeente moet worden versterkt. Hiertoe zal een senior-communicatieadviseur worden aangesteld.

Financiën

De begroting 2008 – 2012 laat de uitkomsten zien van de verdere ontwikkeling en invulling van de ambities van ons college en uw raad. De begroting is sluitend voor het jaar 2008 en de resultaten voor de meerjarenbegroting vallen binnen de zogenoemde NOP-norm. De NOP-norm houdt in dat voor de jaren uit de meerjarenbegroting tekorten tot € 450.000 als sluitend worden aangemerkt. Uw wensen en zienswijzen, zoals u deze kenbaar heeft gemaakt in uw raadsvergadering van 28 juni 2007 zijn in deze begroting verwerkt. In het bijzonder gaat het daarbij om aandacht voor het achterstallige onderhoud in en aan de openbare ruimte, versterking van de slagkracht van de bestuursdienst en de zorg voor een goede financiële positie, die naast de exploitatie ook de reserve en voorzieningen omvat.

Als college beseffen wij dat het Bestuursakkoord rijk en gemeenten van 4 juni 2007, met de titel Samen aan de slag, ons zeer van dienst is geweest. De gunstige uitwerking van dit akkoord vertaalt zich direct in een substantieel hogere algemene uitkering. Verder zijn ook het gunstige economische tij en de kabinetsplannen om nauwelijks te bezuinigen, maar te investeren, in het voordeel van de gemeenten. Immers, als de uitgaven van het rijk stijgen, stijgt ook de algemene uitkering voor de gemeenten.

Juist nu zijn er goede mogelijkheden om maatregelen te nemen die onze gemeente veelzijdiger en dynamischer maken en daarnaast de bestaande voorzieningen op orde te brengen en te verbeteren. Het is nodig die mogelijkheden ten volle te benutten. Als leidraad voor de presentatie van deze begroting dient de opgestelde risico-inventarisatie en –analyse voor majeure projecten en taakonderdelen. Hierbij valt bij de projecten onder andere te denken aan Emmeloord centrum, de Corridor, Andere Overheid en Integraal Gebiedsgericht werken. Ten aanzien van majeure taakonderdelen gaat het bijvoorbeeld om de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), subsidieverlening en de grondexploitatie. De risico's zijn integraal benaderd, wat betekent dat meerdere invalshoeken een rol hebben gespeeld bij het bepalen van de risico's en de te maken keuzes.

De uitkomsten van deze operatie, die in de paragraaf Weerstandsvermogen zijn opgenomen, laten zien dat een uitname van € 5 miljoen uit de algemene reserve verantwoord is. Het niveau van de algemene reserve daalt hiermee naar € 8 miljoen, zijnde de ondergrens die uw raad heeft vastgesteld in de nota Reserves en Voorzieningen. De voorwaarden waaronder deze uitname verantwoord kan plaatsvinden, zijn een evenwichtige en integrale beoordeling van nieuwe omvangrijke projecten, een adequaat (bestemmings)reserve- en voorzieningenniveau en een strakke begrotingsdiscipline. Voor grote projecten, zoals de Sportboulevard, de Seniorenstad en het randmeer, zullen de mogelijkheden jaarlijks worden beoordeeld. Ten aanzien van het project Corridor delen wij u mede dat wij afgelopen zomer de omvang van dit project hebben afgekaderd. De ambities ten aanzien van het project Randmeer lijken in de tijd gezien, verderop geplaatst te moeten worden.

Het beleid om rekeningresultaten toe te voegen aan de Reserve Beleidsplan zal onverkort van kracht (moeten) blijven, om ook in de toekomst op nieuwe inzichten en ontwikkelingen te kunnen inspelen. Het resultaat is dat er naar onze mening een (meerjaren) begroting ligt, die een realistisch beeld geeft over de financiële positie van de gemeente en de verwachtingen voor de komende jaren.

Tenslotte, maar niet in de laatste plaats, delen wij mee dat er een trendbreuk lijkt te zijn ontstaan in de al maar stijgende jaarlijkse gemeentelijke heffingen. De tarieven voor de afvalstoffenheffing, waarop met ingang van 2007 drie jaar lang een korting plaatsvindt van € 10 worden voor 2008 nog eens met een kleine 3% extra verlaagd. Het nieuwe Gemeentelijke Rioleringsplan wordt uw raad eind 2007 aangeboden, zodat deze kan worden behandeld in uw vergadering van januari 2008. Op dit moment is nog niet alle relevante informatie voorhanden, maar de indruk bestaat dat er een positief eindbeeld zal ontstaan ten aanzien van het niveau van de voorziening renovatie riolering.

Samen aan het werk

Tenslotte, zoals in de voorjaarsrapportage 2007 al aangegeven: besturen is keuzes maken en balans zoeken. Immers, niet alles kan en de middelen zijn beperkt. Juni jl. is door u en ons richting gezocht en gevonden. Dit alles gericht op de toekomst van ons gebied, dat (opnieuw) de nieuwste polder zou moeten worden. De najaarsnota vult dit verder in door de keuzes verder te vertalen en concreter te maken. Hierover wil ons college graag verder met u van gedachten wisselen.

II. BEGROTING 2008 (-2012)

Deze begroting laat de uitkomsten zien van de verdere ontwikkeling en invulling van de ambities van ons college en uw raad. De begroting is sluitend voor het jaar 2008 en de resultaten voor de meerjarenbegroting vallen binnen de zogenoemde NOP-norm. De NOP-norm houdt in dat voor de jaren uit de meerjarenbegroting tekorten tot € 450.000 als sluitend worden aangemerkt. Uw wensen en zienswijzen, zoals u deze kenbaar heeft gemaakt in uw raadsvergadering van 28 juni 2007 zijn in deze begroting verwerkt. In het bijzonder gaat het daarbij om aandacht voor het achterstallige onderhoud in en aan de openbare ruimte, versterking van de slagkracht van de bestuursdienst en de zorg voor een goede financiële positie, die naast de exploitatie ook de reserve en voorzieningen omvat.

Als college beseffen wij dat het Bestuursaccord rijk en gemeenten van 4 juni 2007, met de titel Samen aan de slag, ons zeer van dienst is geweest. De gunstige uitwerking van dit accord vertaalt zich direct in een substantieel hogere algemene uitkering. Verder zijn ook het gunstige economische tij en de kabinetsplannen om nauwelijks te bezuinigen, maar te investeren, in het voordeel van de gemeenten. Immers, als de uitgaven van het rijk stijgen, stijgt ook de algemene uitkering voor de gemeenten.

Wij zijn verheugd u te kunnen meedelen dat de gemeentelijke begroting 2008 sluit. Hierbij is rekening gehouden met de kosten van nieuwe beleidsinitiatieven in 2008, zoals opgenomen in de Beleidsplanning 2008 – 2012, waarin ook het collegeprogramma 2006-2010 is geïncorporeerd. Het financieel meerjarenperspectief ziet er eveneens evenwichtig en verantwoord uit. De verwachte begrotingsresultaten voor alle van de verplichte drie jaren van de meerjarenraming voldoen ruimschoots aan de norm. Het verwachte resultaat voor het vierde (niet verplichte) begrotingsjaar zit juist rond de NOP-norm.

Juist nu zijn er goede mogelijkheden om maatregelen te nemen die onze gemeente veelzijdiger en dynamischer maken en daarnaast de bestaande voorzieningen op orde te brengen en te verbeteren. Het is nodig die mogelijkheden ten volle te benutten. Als leidraad voor de presentatie van deze begroting dient de opgestelde risico-inventarisatie en –analyse voor majeure projecten en taakonderdelen. Hierbij valt bij de projecten onder andere te denken aan Emmeloord centrum, de Corridor, Andere Overheid en Integraal Gebiedsgericht werken. Ten aanzien van majeure taakonderdelen gaat het bijvoorbeeld om de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand (WWB), de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), subsidieverlening en de grondexploitatie. De risico's zijn integraal benaderd, wat betekent dat meerdere invalshoeken een rol hebben gespeeld bij het bepalen van de risico's en de te maken keuzes.

De uitkomsten van deze operatie, die in de paragraaf Weerstandsvermogen zijn opgenomen, laten zien dat een uitname van € 5 miljoen uit de algemene reserve verantwoord is. Het niveau van de algemene reserve daalt hiermee naar € 8 miljoen, zijnde de ondergrens die uw raad heeft vastgesteld in de nota Reserves en Voorzieningen. De voorwaarden waaronder deze uitname verantwoord kan plaatsvinden, zijn een evenwichtige en integrale beoordeling van nieuwe omvangrijke projecten, een adequaat (bestemmings)reserve- en voorzieningenniveau en een strakke begrotingsdiscipline. Voor grote projecten, zoals de Sportboulevard, de Seniorenstad en het randmeer, zullen de mogelijkheden jaarlijks worden beoordeeld. Ten aanzien van het project Corridor delen wij u mede dat wij afgelopen zomer de omvang van dit project hebben afgekaderd. De ambities ten aanzien van het project Randmeer lijken tijdruimtelijk gezien, verderop geplaatst te moeten worden.

Het beleid om rekeningresultaten toe te voegen aan de Reserve Beleidsplan zal onverkort van kracht (moeten) blijven, om ook in de toekomst op nieuwe inzichten en ontwikkelingen te kunnen inspelen. Het resultaat is dat er naar onze mening een (meerjaren) begroting ligt, die een realistisch beeld geeft over de financiële positie van de gemeente en de verwachtingen voor de komende jaren.

Tenslotte, maar niet in de laatste plaats, delen wij mee dat er een trendbreuk lijkt te zijn ontstaan in de al maar stijgende jaarlijkse gemeentelijke heffingen. De tarieven voor de afvalstoffenheffing, waarop met ingang van 2007 drie jaar lang een korting plaatsvindt van € 10, worden voor 2008 nog eens met een kleine 3% extra verlaagd. Het nieuwe Gemeentelijke Rioleringsplan wordt uw raad eind 2007 aangeboden, zodat deze kan worden behandeld in uw vergadering van januari 2008. Op dit moment is nog niet alle relevante informatie voorhanden, maar de indruk bestaat dat er een positief eindbeeld zal ontstaan ten aanzien van het niveau van de voorziening renovatie riolering.

III. PROGRAMMABEGROTING 2007

Via de voor- en najaarsrapportage maken wij inzichtelijk wat de financiële consequenties zijn met betrekking tot de voortgang van plannen en activiteiten die zijn opgenomen in de programmabegroting 2007. In het onderdeel kredietbewaking worden de tot nu toe bekende onder- en overschrijdingen aangegeven.

1. BURAP

In de budgetcyclus is de bestuursrapportage (Burap) als onderdeel van de voor- en najaarsrapportage opgenomen. Het doel van de Burap is het tussentijds inzicht geven in de belangrijkste beleidsinhoudelijke en financiële ontwikkelingen.

De tussentijdse rapportage maakt het mogelijk enerzijds om de raad te informeren over majeure projecten en ontwikkelingen en anderzijds in geval van afwijkingen en onvoorziene ontwikkelingen bij te kunnen sturen. In die zin vormen zij een instrument op hoofdlijnen.

Er is hierbij nadrukkelijk gekozen om de Burap onderdeel te laten uitmaken van de voor- en najaarsrapportage en niet als een afzonderlijk instrument te presenteren. In deze najaarsrapportage wordt u via de Burap (zie hierna) geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot projecten en ontwikkelingen.

1. PROGRAMMA OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

Invoering Veiligheidsregio Flevoland

Met ingang van 1 januari 2008 zal de nieuwe Wet Veiligheidsregio's van kracht worden. Daarmee dient ook in Flevoland een veiligheidsregio te worden opgericht. De veiligheidsregio's behartigen op regionaal niveau alle belangen op het terrein van hulpverlening bij rampen en grootschalige calamiteiten.

Het bestuur van de HVDF heeft op 18 juli 2007 voorgesteld de bestaande gemeenschappelijke regeling Hulpverleningsdienst Flevoland te wijzigen. De rampenorganisatie gaat daarmee op in een nieuwe gemeenschappelijke regeling voor de oprichting van een Veiligheidsregio Flevoland per 1 januari 2008. De besluitvorming hierover zal in november aan de raad worden voorgelegd.

Overigens zal de nieuwe Wet Veiligheidsregio's er toe leiden dat het huidige Rampenplan 2005-2009 moet worden vervangen door een Crisisplan. Het opstellen van dit Crisisplan zal een belangrijke opgave voor 2008 zijn.

Rampenbestrijdingsorganisatie

Geen enkele gemeente kan een ramp of grote calamiteit alleen aan. Bijstand van naburige gemeenten is noodzakelijk voor een goede afwikkeling van de calamiteit. Bovendien is de verwachting dat schaalvoordelen zijn te behalen door bijvoorbeeld gezamenlijke inkoop van diensten door derden, het gelijkschakelen van processen, etc. Daarom is het afgelopen jaar een gezamenlijk organisatieplan opgesteld, waarin een vierjarenperspectief is neergelegd voor het operationeel optreden van de gemeenten in het kader van grootschalige ongevallen en rampen. Het plan is er op gericht de samenwerking tussen gemeenten minder vrijblijvend te laten zijn: door afspraken vast te leggen binden de gemeenten zich onderling aan elkaar. Een voorbeeld hiervan is de verdeling van gemeentelijke deelprocessen die in maart heeft plaatsgevonden. De gemeente Noordoostpolder is aangewezen als trekker voor de deelprocessen Uitvaartverzorging (20) en Registreren van schade en afhandeling (23).

Daarnaast zal naar verwachting op 11 december 2007 een nieuwe GRIP-regeling (Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure) van kracht worden. De nieuwe regeling draagt zorg voor een verdere stroomlijning van de gemeentelijke deelprocessen, een regionale piketregeling, uitbreiding van de gemeentelijke piketregeling en scholing van het gemeentelijk personeel dat bij de rampenbestrijding is betrokken. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is wel de vraag in hoeverre de gemeentelijke organisatie beschikt over voldoende adequaat opgeleid personeel om in deze regeling te kunnen voorzien.

De komende periode zal de gemeentelijke rampenbestrijdingsorganisatie verder opgeleid en beoefend worden om voorbereid te zijn in geval van rampen en calamiteiten. Zo staat voor 8 november een bestuurlijke oefening gepland en vindt op 9 november een grootschalige oefening Opvang en Verzorgen plaats. Daarnaast staat voor 2008 de inrichting van de Actiecentra Rampenbestrijding op het programma.

Kernbeleid Veiligheid

De gemeenten hebben de regierol voor de uitvoering van het integraal veiligheidsbeleid. Deze regierol wordt voor een belangrijk deel gezien in termen van ketenregie en netwerken. Deze worden nu al voor een groot deel uitgevoerd, maar er is behoefte aan een heldere overall-structuur voor meer planmatige ontwikkeling, uitvoering, monitoring en verantwoording van beleid. Dit is met name van belang om negatieve ontwikkelingen op het terrein van veiligheid te onderkennen en in samenwerking met de partners tot oplossingen te komen.

Daarom zal de komende periode een begin worden gemaakt met het opstellen van een Kernbeleid Veiligheid. Dit beleid omvat in ieder geval de vijf beleidsvelden:

- Veilige woonomgeving
- Bedrijvigheid en veiligheid
- Jeugd en veiligheid
- Fysieke veiligheid
- Integriteit en veiligheid

Ook legt het Kernbeleid een duidelijke relatie met de ontwikkelingen op het gebied van Integraal Gebiedsgericht Werken (IGW) en het Beleidsplan Fysieke Leefomgeving.

In het najaar zal vooruitlopend op het Kernbeleid gestart worden met de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan (KVU). De KVU is een procesinstrument voor de samenwerking tussen lokale partijen op het gebied van veilig uitgaan, zoals lokale horeca, de gemeente, politie en OM. Deze methode moet leiden tot gedragen afspraken over signalering van knelpunten en het treffen van maatregelen. De KVU vormt de opvolger van het Drank- en horecaconvenant "Veilig uitgaan in Emmeloord en de groendorpen".

2. PROGRAMMA OPENBARE WERKEN

Verbreiding rioolrecht

Rijk, provincies en gemeenten hebben afspraken gemaakt om de waterproblematiek in Nederland aan te pakken. Uit deze afspraken zijn voor gemeenten extra watertaken voortgekomen en dat vergt een nieuwe financieringsvorm. Naast de reeds bij de gemeente rustende verantwoordelijkheid voor het beheer van afval- en regenwater komt het beheer van overtollig grondwater.

In een brief van 28 september 2004 heeft het kabinet laten weten voor de financiering van de gemeentelijke wateropgave te kiezen voor een brede rioolheffing. Het wetsvoorstel ziet op de wijziging van de rioolrechten in een bestemmingsheffing voor de kosten van de gemeentelijke watertaken. De gemeente kan de kosten met één heffing verhalen (zoals nu) maar ook kiezen voor een aparte afvalwaterheffing en een hemel-/grondwaterheffing. Heffing van eigenaar en/of gebruiker en aansluit- en/of afvoerrecht blijft allemaal mogelijk. Zowel De Tweede Kamer als de Eerste Kamer hebben het wetsvoorstel inmiddels aangenomen. Door middel van het koninklijk besluit dat de inwerkingtreding van de wet moet regelen, wordt voorzien in een overgangstermijn van twee jaar voor de gemeenten om over te schakelen van de huidige rioolrechten naar de nieuwe rioolheffing. De VNG komt overigens dit jaar nog met een modelverordening.

Kennisplatform HVC

Het Innovatieplatform werd destijds door de aandeelhouders van de NV Huisvuilcentrale in het leven geroepen om kennis uit te wisselen en gezamenlijk ontwikkelingen te stimuleren, die voorkomen dat afval ontstaat en/of om het ontstane afval op een zo adequaat mogelijke wijze te verwerken en hier ook nieuwe wegen in te zoeken.

In mei is besloten om het bestuurlijke Innovatieplatform los te koppelen van de ambtelijke werkgroepen. De ambtelijke werkgroepen zijn inmiddels opgegaan in vier expertgroepen die gezamenlijk het Kennisplatform HVC gemeenten vormen. Binnen het Kennisplatform HVC richten de beleidsmakers van HVC-gemeenten zich op innovatie en optimalisatie op het gebied van afval, energie en grondstoffen en het behalen van duurzaamheidsdoelstellingen. Vanuit de gemeente wordt deelgenomen aan de expertgroep die zich bezighoudt met de regie op de deelstromen en met logistieke plannen. Motto is: Afval bestaat niet!

Afvalplan Flevocollect Gemeenten

In juni is de definitieve versie verschenen van het Afvalplan Flevocollect Gemeenten. Dit plan geeft voor de periode 2007-2010 richting aan de ontwikkelingen van de afvalinzameling in de gemeenten Lelystad, Noordoostpolder en Zeewolde. Het is een visie op de rolverdeling tussen Flevocollect, haar opdrachtgevers en derden zoals met name Het Goed. Daarnaast vormt het plan een leidraad voor het doorvoeren van diverse maatregelen die moeten leiden tot meer afvalpreventie, meer afvalscheiding en een efficiënte werkwijze.

Aandeelhouderschap Flevocollect Gemeenten NV

De scheiding binnen Flevocollect Gemeenten NV tussen Dusseldorp en de NV Huisvuilcentrale heeft ertoe geleid dat wij u zullen voorstellen om in te stemmen met de overdracht van de twee prioriteitsaandelen die de gemeente houdt in het kapitaal van Flevocollect Gemeenten NV. In Lelystad en Zeewolde worden soortgelijke besluiten genomen. Dat betekent dat de gemeenten binnenkort geen aandeelhouder meer zullen zijn. Ook het commissariaat in Flevocollect wordt beëindigd met het terugtreden van de drie gemeenten.

Textielinzameling

Ter uitvoering van het besluit om aan Het Goed en Reshare voor de periode van 1 juni 2007 tot 1 mei 2010 een vergunning te verlenen voor de inzameling van textiel middels containers zijn inmiddels naast de bestaande ondergrondse container bij Albert Heijn aan de Lange Nering in Emmeloord zeventien bovengrondse containers aangebracht voor de inzameling van afgedankt textiel.

Papierinzameling

In verband met het optimaliseren van de inzameling van oud papier en karton hebben wij besloten om in Emmelhage en De Erven het oud papier en karton vanaf 1 januari 2008 te gaan verzamelen met minicontainers en een professionele inzamelaar. Uit gegevens van andere gemeenten blijkt dat het verzamelen met minicontainers meerdere voordelen heeft ten opzichte van de huidige wijze van verzameling, waarbij bewoners hun oud papier en karton in dozen, bundels e.d. bewaren en aanbieden.

Het verzamelen met minicontainers blijkt goedkoper te zijn, gemakkelijker voor de bewoners, meer papier op te leveren van betere kwaliteit en minder zwerfvuil op te leveren. Bovendien blijkt in deze gemeenten dat het inschakelen van een professionele inzamelaar efficiënter en daardoor goedkoper is. Daarnaast vinden deze gemeenten dat de continuïteit en veiligheid met een professionele inzamelaar beter gewaarborgd is. Om te beoordelen of deze uitkomsten ook op onze gemeente van toepassing zijn zal in de eerste helft van 2009 een evaluatie worden gehouden.

Besluit beheer verpakkingen en papier en karton

In de afgelopen maanden heeft minister Cramer van VROM nieuwe initiatieven ontwikkeld ten behoeve van de uitvoering van het Besluit beheer verpakkingen en papier en karton. Zij stuurde een brief aan de Vaste Kamercommissie voor VROM om de doelstellingen uit het besluit aan te passen. Volgens Cramer kunnen de ambities in het dossier verpakkingen en zwerfafval best omhoog. In plaats van de oude percentages voor materiaalhergebruik voor kleine en grote kunststofdrankenverpakkingen en overige kunststofverpakkingen, van respectievelijk 55, 95 en 27% wil de minister komen tot één percentage voor al het consumenten- en bedrijfsverpakkingsafval. Daarbij noemde ze "ruim 40 procent", wat 10% meer is dan het naar gewichtsfracties gecorrigeerde gemiddelde van de oude percentages. Op 20 juni bleek de Vaste Kamercommissie dit voorstel breed te ondersteunen. Dat kwam ongetwijfeld ook omdat de minister hierover vooraf al overeenstemming had bereikt met delegaties van het bedrijfsleven en VNG. Onderdeel van het akkoord is dat er geen statiegeld op kleine flesjes komt op voorwaarde dat de doelstelling daadwerkelijk wordt gehaald. Als gevolg van het akkoord krijgen de gemeenten er taken en daarmee ook kosten bij. De verzameling van alle kunststofverpakkingen door gemeenten, betaald door het bedrijfsleven komt daarmee na een periode van betrekkelijke stilte toch weer een stap dichterbij. Inmiddels is Nedvang, de organisatie die de uitvoering van het besluit begeleidt, begonnen met een proefproject met kunststofinzameling bij ruim twintig gemeenten.

Vanuit dit proefproject, waaraan ook een aantal HVC-gemeenten deelnemen zullen aanbevelingen komen hoe de kunststofinzameling het beste kan worden georganiseerd. Via een op te richten Afvalfonds krijgen de gemeenten een vergoeding voor al hun gescheiden ingezamelde verpakkingen. Tevens heeft minister Cramer voorgesteld om de Wet Milieubeheer zodanig aan te passen dat de gemeenten de kosten voor het opruimen van het zwerfafval voortaan uit de afvalstoffenheffing mogen betalen.

Vereenvoudiging tariefstelling DVO 2008

In de afgelopen maanden is een aantal malen overleg gevoerd met de directie van Flevocollect om te onderzoeken of een alternatieve wijze van tariefstelling voor de dienstverlening vanuit Flevocollect richting gemeenten mogelijk zou zijn. Als voorbeeld voor de nieuwe tarievenstructuur gold het zogenoemde CAW-model, dat is een structuur waarbij de CAW-gemeenten in Noord-Holland jaarlijks een gelijk en vast bedrag betalen aan Holland Collect voor de dienstverlening. De kern van de discussie splitste zich toe op het productenpakket dat zou worden opgenomen in de nieuwe overeenkomst, de looptijd die hierbij aan de orde is en de meerwaarde die door Flevocollect geboden kon worden aan de gemeenten om een stap terug te doen in het jaarlijkse proces van contractonderhandelingen. Op alle onderdelen bleken de standpunten te ver uiteen te liggen om nu te komen tot verdere invulling.

Ondergrondse inzameling

Het plaatsen van ondergrondse inzamelmiddelen voor huishoudelijk afval bij hoogbouw loopt geleidelijk door. Naast de locaties aan de Nijverheidsstraat (Prestige) in Emmeloord en aan de Breestraat (Breestate) in Marknesse zijn inmiddels ook de ondergrondse inzamelmiddelen aan de Jansmalaan (complex Tibias) in Emmeloord aangebracht.

Vergoeding papierinzameling

In de afgelopen maanden bleek dat er enige onduidelijkheid bestond over de uitbetaling van de variabele vergoeding aan de verenigingen en scholen van de papierinzameling over de laatste twee jaren. Uit navraag bleek dat deze vergoeding (dat is de extra vergoeding voor de huis-aan-huisinzameling en van de hoeveelheid papier die per inzamelaar meer is ingezameld dan in het daaraan voorafgaande jaar) over 2005 en 2006 nog niet was uitgekeerd. Tevens bleek dat deze vergoeding over 2004 slechts aan een deel van de inzamelaars was uitgekeerd. Inmiddels zijn de achterstallige betalingen verricht.

Begraafplaats Emmeloord

De in de programmabegroting vermelde notitie over het uitbreiden van de begraafplaats in Emmeloord is door capaciteitsgebrek nog niet gereed.

Bosbeheerplan en beheerplan bebouwde kommen

In opdracht van de gemeente stelt een extern bureau een bosbeheerplan op. In dit plan worden de beleidsuitgangspunten voor het toekomstig bosbeheer vastgelegd. Door de onderbezetting van het cluster civieltechniek bevindt het bosbeheerplan zich jammer genoeg nog steeds in een conceptfase. Dit geldt ook voor de opdracht voor het opstellen van een beheerplan voor de bebouwde kommen. Tot op heden moeten de werkzaamheden nog steeds worden opgestart.

Wijkpark Espelervaart

De planvorming met betrekking tot de renovatie van het wijkpark Espelervaart is afgerond. De werkzaamheden voor het op diepte brengen van de waterpartijen, een andere wijze van waterdoorvoer, het vervangen van de houten bruggen en het verbeteren van de paden zijn inmiddels aanbesteed.

Aan de hand van een natuurbelevingsplan wordt het openbaar groen opnieuw ingericht. Om de werkzaamheden aan de oevers mogelijk te maken wordt binnenkort begonnen met het terugzetten van de beplantingen langs de waterpartijen. In een later stadium worden nog de nieuwe zichtlijnen aangebracht. Ook daarvoor moet de nodige beplanting verdwijnen. In het plantseizoen 2008/2009 worden nieuwe beplantingen aangebracht.

Speelplaatsen

Na uw besluit over het toekomstige speelplaatsenbeleid komt de aanleg en renovatie van de speelplaatsen weer op gang. Aan de Smidse in Ens is inmiddels een nieuwe (traditionele) buurtspeelplaats aangelegd. In Bant is de speelplaats aan de Lange Omgang met instemming van de bewoners omgebouwd naar 'Natuurlijk Spelen'. De speelplaatsen aan de Duizendknoopstraat, de Andijkstraat en de Dollardstraat zijn inmiddels eveneens omgebouwd naar 'Natuurlijk Spelen'. Ook over de (her-) inrichting van deze drie speelplaatsen heeft overleg plaatsgevonden met de bewoners. De gesprekken met de bewoners van Het Palet in Creil zijn afgerond. Met de aanleg van de nieuwe (traditionele) buurtspeelplaats wordt binnenkort begonnen.

Over de inrichting van een nieuwe buurtspeelplaats aan de Lothariusstraat/ Utrechtsestraat te Creil is nog bewonersoverleg gaande. Van het uitvoeringsprogramma 2007 resteren dan nog de aanleg van een nieuwe speelplaats aan het Struweel te Tollebeek en de aanleg van een nieuwe speelplaats aan de Saturnusstraat/Pallasstraat. Bovendien moeten nog drie speelplaatsen worden opgeheven, te weten aan de Klaverhof in Nagele en aan de Gaastlaan en Venusstraat in Emmeloord.

N50 Ramspol-Ens

Het nieuwe tracé van de N50 Ramspol-Ens zal een belangrijke verbetering vormen voor de ontsluiting en bereikbaarheid van de gehele gemeente. Daarnaast biedt het nieuwe tracé kansen om de ontsluiting en bereikbaarheid van het dorp en het glastuinbouwgebied Ens te verbeteren. De discussie over met name de hoogte van de brug heeft op de procedure een aanzienlijk vertragende werking gehad¹. Was eerst sprake van realisering van de N50 Ramspol-Ens begin 2009, de huidige planning, onder het nodige voorbehoud, gaat uit van eind 2010.

Omdat dit zou betekenen dat de ontsluitingsweg ten zuiden van Ens pas eind 2010 op de Kamperweg kan worden aangesloten en in gebruik kan worden genomen, hebben wij Rijkswaterstaat IJsselmeergebied verzocht medewerking te verlenen de ontsluitingsweg te mogen aansluiten op de N50 (Kamperweg) *vooruitlopend* op de realisatie van de nieuwe N50. De aanleg van een extra aansluiting ligt gezien de huidige functie van de N50 gevoelig, er zal dus nog de nodige tijd gemoeid zijn met de behandeling van ons verzoek.

Daarnaast wordt verwacht dat najaar 2008 de resultaten van het onderzoek naar de varianten voor de *noordelijke ontsluitingsweg* (1^e deel rondweg) bekend zullen worden.

Millenniumgemeente

Op 30 juni jongstleden trokken vele nationale en internationale gasten naar Schokland om zich sterk te maken voor de acht Millennium Ontwikkelingsdoelen. Tijdens het Akkoord van Schokland heeft de gemeente Noordoostpolder de gelegenheid aangegrepen zich als Millenniumgemeente aan te melden.

---

¹ Op grond van recente uitlatingen van minister Eurlings mag verwacht worden dat de brug een hoogte krijgt van 13 m.

Daarmee willen wij een bijdrage leveren aan het realiseren van deze belangrijke internationale doelen. In dit licht zijn de volgende activiteiten noemenswaardig:

- *Klimaatbeleid:*
De afgelopen periode is het gehele gemeentelijk wagenpark doorgelicht. Gelet op het feit dat de bio diesel van de eerste generatie ter discussie staat (ontbossing regenwouden) en het gegeven dat er een nieuwe generatie aan zit te komen (biodiesel uit afval) is besloten om de ontwikkelingen nog even aan te kijken. Er is wel besloten om nieuwe auto's uit te laten rusten met roetfilters en een van de dienstwagens te vervangen door een hybride auto. Ook zal er in samenwerking met de provincie onderzocht worden of er in 2008 een multifuel tankstation in de NOP kan komen. Wellicht dat er wagens zullen kunnen rijden op aardgas. Een volgende stap is een doorlichting van gemeentelijke gebouwen op energiebesparingsmogelijkheden.
- Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.
Het komende jaar zal de gemeente actief invulling geven aan Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen, onder andere door Bedrijfsinterne Milieuzorg (BIMZO) en met name Duurzaam Inkopen toe te passen.
- Waterbeleid.
In samenwerking met het waterschap en andere Flevolandse gemeenten wordt de burger voorgelicht over het zuiniger gebruik van water en het voorkomen van het verontreinigen van oppervlakte en grondwater.
- Duurzaam Bouwen.
De gemeente heeft het "Nieuw Flevolands Peil" ondertekend en wil daarmee duurzaam bouwen stimuleren bij burgers en projectontwikkelaars.
- Milieueducatie.
Gemeente Noordoostpolder stimuleert actieve burgers en organisaties een NME bezoekerscentrum op te richten, waar onder andere milieuvoorlichting, milieubewustwording en de mondiale bijdrage eraan in de meest brede zin zal plaatsvinden. Scholen worden door middel van lesmateriaal bewust gemaakt van lokale en mondiale gevolgen van energiegebruik en watergebruik.
- Ontwikkelingssamenwerking.
De gemeente steunt de Stichting Ontwikkelingssamenwerking (STOS) door een jaarlijkse subsidie te verlenen.

Het huidige Meerjarig Milieu-uitvoeringsprogramma loopt tot en met 2008. De afronding van dit programma krijgt de komende periode hoge prioriteit. Daarnaast zetten we nu al de eerste stappen op weg naar een opvolger van dit programma. Het nieuwe programma zal een meer integraal karakter (in aansluiting op het Beleidsplan Fysieke Leefomgeving) en flexibeler van opzet zijn. Ook zal het nieuwe programma een duidelijke invulling geven aan de Noordoostpolder als Millenniumgemeente en een nauwe relatie met Integraal Gebiedsgericht Werken (IGW) kennen.

Beleidsplannen

De behandeling van het wegenbeleidsplan heeft gelijktijdig met de voorjaarsnota in uw vergadering van 28 juni plaatsgevonden. Met het vaststellen van de financiële kaders voor de periode 2008-2012 is impliciet de keuze gemaakt voor het kwaliteitsniveau van de openbare ruimte, te weten voor centrumgebieden niveau basis en alle overige wegen niveau laag. Belangrijk is echter dat voor het wegwerken van de onderhoudsachterstand ook voldoende budget beschikbaar wordt gesteld, omdat anders het gekozen kwaliteitsniveau niet kan worden gehaald in 2012.

Het wegenbeleidsplan is op 28 juni teruggenomen om tekstuele redenen. Het wegenbeleidsplan wordt nu opnieuw in uw vergadering van november ter vaststelling aangeboden.

Voor het eind van het jaar wordt gestreefd een meerjarenperspectief te kunnen bieden voor alle gemeentelijke bruggen. Een totaal overzicht van alle kunstwerken hangt sterk met de enorme omvang van het areaal en de beschikbare middelen. Hier zal in 2008 een start mee worden gemaakt.

De beleidsnotities voor bewegwijzering en bebording zijn vanwege capaciteitsproblemen eveneens doorgeschoven naar 2008. Dit wordt ondermeer veroorzaakt doordat er veel meer uren gaan zitten in het opzetten van de diverse beheersystemen en het overleg met waterschap Zuiderzeeland over stedelijk waterbeheer en baggeren.

Het gemeentelijk rioleringsplan voor de periode 2008 tot en met 2011 zal in januari 2008 aan u worden voorgelegd. E.e.a. heeft langer geduurd dan gepland doordat veel gegevens nog niet voorhanden waren door het ontbreken van een operationeel beheersysteem en nieuwe regelgeving.

In het kader van de door u gevraagde risico-analyse is een bijdrage geleverd aan het inzichtelijk maken van de risico's t.a.v. het onderhoud van de infrastructuur.

3. PROGRAMMA WONEN EN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

Bouwen en wonen

De gewenste groei van het aantal inwoners geeft zorg dat de bouwproductie van woningen 320% moet groeien. Groei van woningen gaat gepaard met een toename van bouwvergunningen. Daardoor zal het cluster vergunningen extra inspanningen moeten leveren op het terrein van vergunningverlening. Een prognose laat zien dat daarvoor ca. 3 fte aan personele middelen noodzakelijk is. Daartoe hebben wij inmiddels een besluit genomen. De kosten van de extra middelen zullen uit de bouwleges gefinancierd worden. Een verhoging van het tarief zal dit niet tot gevolg hebben omdat voor iedere bouwvergunning separaat leges worden geheven. Definitieve implementatie van de extra formatie zal eerst kunnen geschieden nadat u heeft ingestemd met de begroting. De formatie zal geleidelijk –zo mogelijk parallel aan het oplopende werkaanbod- worden uitgebreid.

Omgevingsvergunning

Invoering van de omgevingsvergunning heeft consequenties voor de werkwijze in de organisatie. De werkprocessen moeten aangepast worden en er moeten afspraken gemaakt worden met lokale handhavingpartners (waterschap en provincie). De invoeringsdatum van de omgevingsvergunning schuift op naar 1 januari 2009. Hierdoor heeft het cluster handhaving meer tijd om zich voor te bereiden op de invoering.

De nieuwe Woningwet is vanaf 1 april jl. in werking getreden. De handhaving is daarmee verbeterd door een verduidelijking en vereenvoudiging van de regels en een aangescherpte rol voor ons als college van burgemeester en wethouders. Ook deze ontwikkeling heeft consequenties voor de interne werkprocessen. Wij moeten een handhavingbeleidsplan maken en er moet een jaarverslag naar u worden gezonden waarin wij rapporteren over de handhaving van bouwregelgeving.

Het activiteitenbesluit treedt naar verwachting op 1 januari 2008 in werking. In het besluit zijn twaalf milieu-amvb's samengevoegd. De handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid wordt hierdoor verbeterd. De implementatie van het activiteitenbesluit heeft consequenties voor de organisatie (taakverdeling tussen de clusters handhaving en vergunningen, aanpassing van de ICT, nieuwe standaardbrieven en beschikkingen, aanpassing werkprocessen, etc).

Medio 2008 zal het gebruiksbesluit in werking treden. Doelstelling van dit gebruiksbesluit is: duidelijke en uniforme brandveiligheids-eisen. De gebruiksvergunning vervalt en daarvoor in de plaats komt een meldingsplicht. De controle op het brandveilig gebruik blijft de verantwoordelijkheid van de gemeente. Door het achterwege blijven van een preventieve toets komt de nadruk meer te liggen op toezicht en handhaving. Ook hier moeten de interne werkprocessen aangepast worden.

BWT-protocol

Het landelijke BWT-protocol is een methodiek voor een eenduidig en transparant toezicht op de uitvoering van bouwprojecten. Voor de implementatie in de organisatie is zeker nog de rest van dit jaar nodig. Inmiddels is aan de hand van kengetallen en eigen ervaringen gebleken dat de capaciteit onvoldoende is voor een adequaat toezicht op alle bouwprojecten. Dit betekent dat er radicale keuzes gemaakt zullen moeten worden over categorieën van bouwwerken waarbij de gemeente geen toezicht uitoefent. Wij hebben daar nog geen besluit over genomen.

Emmeloord Centrum

Samenwerkingsovereenkomst Emmeloord Centrum

Nadat op 29 maart 2006 de samenwerkingsovereenkomst tussen Provastgoed Nederland BV en de gemeente werd ondertekend, is in een joint venture de uitwerking van de diverse planonderdelen ter hand genomen. Partijen hebben in dat kader besloten via een projectstructuur verder te werken aan de planonderdelen. Dit heeft in het derde kwartaal geleid tot een wijziging van de naam van de partner Provast als contractpartner. Doordat Provast een samenwerkingsverband heeft gezocht met BEMOG is de naam gewijzigd van Provastgoed in Emmeloord Centrum CV. Dit heeft geen consequenties voor verplichtingen van de contractpartner. Ons college heeft met genoemde wijziging ingestemd.

Lange Nering West en Kettingplein

Nadat met de uitvoering van dit deelproject in april 2006 is begonnen, geeft de totale aanpak van de Lange Nering West en het Kettingplein nu reeds een behoorlijk beeld wat de kwalitatieve ingreep voor onze belangrijkste winkelstraat daadwerkelijk betekent. Het grootste deel van de openbare ruimte is al opnieuw ingericht en er zijn banken geplaatst. In overleg met de provincie is een uitstel van 3 maanden bewerkstelligd voor het indienen van de eindverantwoording voor de Europese subsidie. Alle doelen zijn erop gericht voor dit project de deadline te halen. Eind september zal de Lange Nering West feestelijk worden geopend.

Opstarten diverse deelprojecten en het doorschakelen naar uitvoering

De herinrichting van de Korte Achterzijde is aanbesteed en in volle uitvoering. Weliswaar is wat vertraging ontstaan als gevolg van moeilijk leverbare onderdelen voor de eveneens te vervangen riolering, maar door een inhaalslag zal de ontstane achterstand kunnen worden weggewerkt. Ook hier is Europese subsidie aangevraagd en uitstel van de provincie gekregen voor het indienen van de eindafrekening.

Wat betreft het project Lange Nering Oost hebben diverse besprekingen plaatsgevonden. Deze hebben er toe geleid dat er door de Stichting Passage een slotverklaring is opgesteld, waarin ondernemers zich hebben uitgesproken voor sloop van de overkapping en de aansluiting bij de Lange Nering West voor wat betreft de uitstraling van het openbaar gebied en de luifels aan de zuidzijde. Voorts zullen de bestaande dagwinkels van een ander "jasje" worden voorzien en uitgebreid worden met het naastgelegen openbaar gebied.

Het college heeft ingestemd met deze denkrichting en heeft de ondernemers de gelegenheid gegeven om de plannen nader uit te werken. Teneinde waarborgen in te bouwen dat het ambitieniveau gelijk is aan de rest van Emmeloord Centrum heeft het college besloten dat de gemeente opdrachtgever is voor de architect en dat de supervisor reeds in een vroegtijdig stadium wordt betrokken bij de plannen. De planning is erop gericht in het vierde kwartaal een voorlopig ontwerp gereed te hebben.

De procedure voor de bioscoop is in gang gezet en eind april 2007 is een informatiebijeenkomst georganiseerd voor omwonenden en belanghebbenden. Dit heeft geleid tot het indienen van een aantal zienswijzen waarover het college zich op korte termijn zal moeten beraden. Het college heeft gemeend niet te moeten meegaan met de zienswijzen en heeft de verklaring van geen bezwaar bij de provincie aangevraagd.

Aan het Definitief Ontwerp van de nieuwe busrestauratie met een fietsenstalling is in het tweede kwartaal hard gewerkt. Momenteel wordt met de toekomstige exploitant gekeken naar de beste inrichting van het gebouw zonder de gewenste kwaliteit uit het oog te verliezen. Het gewenste resultaat ligt nog niet voor, maar de besprekingen met de exploitant hierover zullen in het vierde kwartaal voortvarend ter hand worden genomen.

Ook voor het project De Deel is hard gewerkt aan het Definitief Ontwerp. Onderdelen als bezonning en hoogte zijn hierbij aandachtspunten. Het bestemmingsplan voor De Deel is afgelopen februari ter inzage gelegd, maar behoefde op met name maximale hoogte een aanpassing, waarna het opnieuw ter inzage wordt gelegd.

De inrichting van de openbare ruimte in de Beursstraat en De Deel kunnen niet los van elkaar worden gezien. De selectie van een ontwerp bureau voor dit onderdeel is dan ook in volle gang. Naar verwachting zal met het ontwerp in het vierde kwartaal kunnen worden begonnen.

Grondbeleid

De afgelopen periode is de huidige Nota Grondbeleid geëvalueerd. Eén van de conclusies van deze evaluatie is dat op dit moment het huidige grondbeleid niet hoeft te worden vervangen, maar dat wel enkele aanvullingen en wijzigingsvoorstellen kunnen worden gedaan. Wel zal de komst van de Grondexploitatiewet met ingang van juli 2008 gevolgen hebben voor het gemeentelijke grondbeleid. Het is daarom de bedoeling een nieuwe Nota Grondbeleid op te stellen, die dan 1 januari 2009 van kracht wordt.

Een andere conclusie uit de evaluatie is dat een Nota Bovenwijks dient te worden opgesteld, waarin is aangegeven hoe de afdracht van fondsen plaatsvindt en hoe deze fondsen kunnen worden gebruikt. Ons zal deze nota in het najaar van 2007 worden voorgelegd, waarna deze aan u zal worden gepresenteerd.

In de evaluatie is tevens onderzocht wat de gevolgen van de grondprijverschillen tussen Emmeloord en de omliggende dorpen zijn. Hieruit blijkt dat enige verhoging van de grondprijzen mogelijk moet zijn, maar dat een substantiële verhoging van de grondprijzen over de gehele linie niet realistisch is.

Het beheer, de aankoop en verkoop van gemeentelijk vastgoed heeft raakvlakken met het grondbeleid. Het ontbreekt op dit moment echter aan beleid hiervoor. Daarnaast zijn deze taken op dit moment op verschillende plaatsen binnen de gemeentelijke organisatie ondergebracht en ontbreekt het aan een duidelijke structuur.

Het zou daarom verstandig zijn het beheer en de transacties van het gemeentelijk vastgoed te centraliseren op één plaats in de gemeentelijk organisatie en hiervoor beleid te ontwikkelen. Dit beleid moet in 2008 zijn gerealiseerd.

Beleidsplan Fysieke Leefomgeving

In 2007 heeft ons college het trajectplan voor de realisatie van een Beleidsplan fysieke leefomgeving goedgekeurd. Het plan heeft als doel alle betrokken beleidsvelden inzichtelijk te krijgen, waar nodig aan te vullen en een betere afstemming op strategisch niveau mogelijk te maken. De startnotitie voor het Beleidsplan zal ons in oktober worden voorgelegd, waarna het volgens planning begin 2008 gereed kan zijn.

Welstandsbeleid en monumentenzorg

Het huidige welstandsbeleidsplan dateert uit 2004. Ruimtelijke ontwikkelingen, zoals de uitbreiding van een aantal dorpen, geven aanleiding tot evaluatie van dit plan. Wij verwachten dat wij eind 2007 een plan van aanpak voor de evaluatie van het Welstandsbeleidsplan voorgelegd krijgen. Eventuele bijstelling van het plan kan dan begin 2008 ter hand worden genomen.

Emmelhage

In het projectplan Emmelhage uit 2001 was nog geen rekening gehouden met een projectmatige aanpak van de uitvoering. Op basis van een eerdere startnotitie is het besluit genomen om ook de uitvoering, beginnende bij fase 1, in de projectstructuur onder te brengen en voor de komende jaren een nieuw projectplan op te stellen. Dit nieuwe projectplan is in februari vastgesteld en heeft een looptijd van 1 januari 2007 tot 1 januari 2012. Dit betekent ook dat met ingang van dit jaar wordt gewerkt in 2 deelprojecten.

De oplevering van het bouwrijp maken fase 1a heeft plaatsgevonden. Vanaf begin maart is in fase 1a de bouwrijpe grond beschikbaar gesteld en dit voorjaar kwamen de eerste woningen in aanbouw. In het eerste kwartaal is er veel groen aangeplant, onder andere voor de uitbreiding van het bos en de beplanting op de aarden wallen. Een gedeelte van deze inplant vond plaats in het kader van de boomfeestdag.

Van de in optie uitgegeven particuliere kavels in fase 1a werden ongeveer 100 omgezet in een daadwerkelijke aankoop. Medio 2007 was de bouw van tientallen woningen daadwerkelijk gestart en een enkele woning was inmiddels bewoond.

Voor de start van de verkoop van de projectmatige woningbouw in fase 1a is begin 2007 een gezamenlijke startdag georganiseerd. Vrijwel alle projecten zijn de afgelopen tijd op de markt gebracht. De eerste maanden is de concrete belangstelling voor de projectmatige bouw teleurstellend te noemen.

De (interne) voorbereiding van het civieltechnische werk voor het bouwrijp maken van fase 1b is afgerond. De aanbesteding volgt in september en de gunning vindt plaats in het 4^e kwartaal. Alles is er op gericht om eind 2008, of uiterlijk begin 2009, fase 1b bouwrijp te hebben.

Voor fase 2 is intern de voorbereiding gestart voor de verdere uitwerking van het voorzieningeneiland. Ook is de voorbereiding gestart voor de uitwerking van het eerste gedeelte van fase 3.

Een aantal onvolkomenheden en interne strijdigheden in de voorschriften van het bestemmingsplan "Emmelhage 2004" maakte een beperkte planwijziging wenselijk. Hiervoor is een partiële herziening van het bestemmingsplan in procedure gebracht. Dit plan is recentelijk goedgekeurd.

Vanaf najaar 2006 is de promotie en acquisitie voor het bouwen in Emmelhage verder geïntensiveerd. Belangrijkste reden hiervoor is een stagnerende doorstroming op de woningmarkt. In deze promotiecampagne werkt de gemeente samen met Mercatus Woondiensten, de ontwikkelaars van een woningbouwproject in fase 1a en de betrokken (plaatselijke) makelaars. Veel aandacht is uit gegaan naar de communicatie en voorlichting over Emmelhage, in het bijzonder toegespitst op de activiteiten in fase 1a. In september wordt een tweede gezamenlijke verkoop-manifestatie georganiseerd.

Concrete voortgang in de grondverwerving is niet bereikt. Wel hebben de eerder gevoerde gesprekken met grondeigenaren een vervolg gekregen door inschakeling van externe ondersteuning. Met name richt de aandacht zich op verwerving van één kavel voor de ontwikkeling van fase 2 en op verwerving van twee kavels voor het eerste gedeelte van fase 3.

Randmeer

In het collegeprogramma is een inspanningsverplichting opgenomen aangaande een vaarverbinding en/of randmeer aan de oostelijke kant van Noordoostpolder. Bij de ontwikkeling van een dergelijk project zijn of moeten veel partijen worden betrokken. Op ambtelijk niveau zijn er diverse gesprekken gevoerd met zowel de provincies Flevoland als Overijssel en ook de buurgemeenten. Met name door de provincie Overijssel is aangegeven dat een randmeer niet in het collegeprogramma is opgenomen en dus absoluut geen prioriteit heeft. In het najaar vindt er opnieuw ambtelijk overleg plaats met provincies en gemeenten. Afgesproken is dat vooralsnog de provincie Flevoland trekker van het verhaal is.

Structuurvisie Noordoostpolder 2020

Dit jaar is een start gemaakt met het opstellen van een Structuurvisie voor de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van Noordoostpolder op de middellange termijn (tot 2020). De Structuurvisie, die integraal tot stand zal komen in samenspraak met de bevolking en betrokken instanties, zal gelden voor het gehele grondgebied van onze gemeente en vormt de schakel tussen het bestaande ruimtelijk beleid en de Toekomstvisie 2030, het vastgestelde ruimtelijk beleidskader op de lange termijn. Ook het onlangs door de provincie vastgestelde beleid voor het Speerpunt Noordelijk Flevoland zal een belangrijke basis vormen voor de Structuurvisie.

Als eerste stap in het proces is de Startnotitie projectmatige aanpak Structuurvisie Noordoostpolder opgesteld, waarmee het college op 1 mei 2007 heeft ingestemd. Als volgende stap is het Projectplan Structuurvisie Noordoostpolder vervaardigd, met als ondertitel "*Een nieuwe Structuurvisie: richting aan de gewenste en mogelijke transformatie van Noordoostpolder*". Dit projectplan is op 18 juli 2007 vastgesteld door het college. Vervolgens zijn vier externe adviesbureaus aangeschreven om een offerte uit te brengen voor het samen met de projectgroep opstellen van de Structuurvisie. De keuze voor het extern adviesbureau wordt uiterlijk 1 oktober aanstaande gemaakt.

Woonvisie

Dit jaar wordt een nieuwe woonvisie opgesteld. Dit omdat de nota "Noordoostpolder: ruimte voor wonen" al meer vijf jaar oud is en er de nodige veranderingen op de woningmarkt en in het volkshuisvestingbeleid zijn geweest. Tijd voor actualisatie!

Om een goede woonvisie te maken is het belangrijk om alle betrokken lokale partijen mee te laten denken en praten. Daarom is er een workshop georganiseerd op 20 juni 2007. De volgende partijen zijn daarvoor uitgenodigd: vertegenwoordigers van de bevolking (raadsleden en de dorpsvoorzitters), woningbouwvereniging Mercatus, lokale makelaars, provincie, buurgemeenten en projectontwikkelaars. Daarnaast zijn stellingen op inter- en intranet gezet waar een ieder op kon reageren, dit is via de pluspagina kenbaar gemaakt. De reacties van zowel de workshop als de stellingen worden meegenomen in de woonvisie. Ook is er een themabijeenkomst geweest over de woonvisie. De reacties die hierbij naar voren kwamen worden meegenomen in de woonvisie.

In de woonvisie worden ook gelijk de andere volkshuisvestelijke rapporten: de Woningmarktanalyse, Visie Woonplanning voor dorpen in Noordoostpolder en de Nieuwbouweffectrapportage meegenomen. De woonvisie is tevens een evaluatie van die rapporten en zijn de basis voor de herziening van de prestatieafspraken met Mercatus.

De planning is dat de woonvisie begin volgend jaar door de gemeenteraad wordt vastgesteld.

Bestemmingsplan Landelijk Gebied

Tegen het goedgekeurde bestemmingsplan Landelijk Gebied 2004 zijn vijf beroepschriften ingediend bij de Raad van State. Op 15 augustus 2007 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State uitspraak gedaan. Twee beroepschriften zijn voor de zitting ingetrokken. Van de overgebleven drie beroepschriften zijn er twee ongegrond verklaard en één gegrond.

Na de uitspraak is het plan onherroepelijk geworden. Er wordt nu gestart met het opstellen van het zgn. artikel 30 plan. Wij verwachten echter niet, door de vertraging bij de Raad van State, nog dit jaar het plan in procedure te kunnen brengen.

Uitbreidingsplannen woningbouw

Het college heeft in het collegeprogramma als een resultaatverplichting het volgende opgenomen: "*middels het in ontwikkeling nemen van in- en uitbreidingsplannen de voorwaarde creëren om conform de nota "Noordoostpolder: Ruimte voor wonen" tot en met 2009 de bouw van ca. 1600 woningen in Emmeloord en de dorpen mogelijk te maken*".

Om er alles aan te doen om de planning te halen, (zekerheid is gezien een aantal onzekere factoren die altijd bij bestemmingsplannen spelen nooit voor 100% te geven) wordt er een hoge prioriteit gegeven aan de woningbouwplannen, met name voor de dorpen.

Uitbreiding Nagele

Een voorbeeld van het geven van een hoge prioriteit aan de woningbouwplannen is wel de uitbreiding van Nagele.

Met betrekking tot het archeologisch onderzoek zat het niet echt mee. Er zijn archeologische indicatoren aangetroffen, waardoor er drie keer een aanvullend onderzoek in een dichter boorgrit moest worden uitgevoerd.

De uitkomsten van de onderzoeken hebben er toe geleid dat er voor een (beperkt) deel van de kavel een bouwverbod wordt opgelegd.

Op dit moment wordt er gestart met het geohydrologisch onderzoek, het flora- en faunaonderzoek en een luchtkwaliteitonderzoek. Ook worden de stedenbouwkundige randvoorwaarden opgesteld.

Uitgaand van een positief scenario zal de ontwerpfasen nog dit jaar kunnen starten, waarbij nieuwe jonge ontwerpers zullen worden ingeschakeld.

ILG project

Het Rijk heeft per 1 januari 2007 de vele subsidieregelingen voor het landelijke gebied gebundeld en ondergebracht in de regeling Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG). De verantwoordelijkheid voor het ILG ligt bij de provincie. De provincie heeft vervolgens de doelen van het Rijk, EU en de gebiedspartners gekoppeld, teneinde tot een samenhangend gebiedsgericht beleid te komen. Het totaalprogramma is uitgewerkt in het provinciaal meerjarenprogramma Landelijk gebied 2007-2013 (p-MJP).

De uitvoering van het p-MJP zal via jaarplannen worden gerealiseerd. Voor de komende zeven jaar heeft u hiervoor een cofinanciering toegezegd van € 300.000 per jaar.

De thema's van het ILG zijn: natuur, recreatie, water, landschap en leefbaarheid.

De provincie is eindverantwoordelijke voor de subsidiegelden en voert dan ook de regie.

In het jaarprogramma 2007 zijn de navolgende projecten opgenomen:

- recreatief fietspad Zwartemeerdijk (gemeente);
- strekdam en fietspad Oud Kraggenburg (provincie);
- erven in het groen (landschapsbeheer);
- natuurontwikkeling Leemringweg en Kadoelerweg 2^e fase (Natuurmonumenten);
- vergroten biodiversiteit Waterloopbos (Natuurmonumenten);
- kwaliteitsverbetering EHS en recreatie Kuinderbos (SBB);
- klimaatbos, planvoorbereiding (Natuurmonumenten/ DLG);
- pilot agrarisch natuurbeheer Kop Noordoostpolder (natuurvereniging);
- wandelen over boerenland (Landschapsbeheer);
- randenbeheer Flevoland (provincie);
- ontwikkeling glastuinbouw Nieuwland (particulier);
- ontwikkeling "De Sjalon" Noordoostpolder (particulier);
- verwerven en inrichten natuurvriendelijke oevers (waterschap).

Windenergiebeleid

In juni 2007 is de concept-m.e.r. aangeleverd door de Koepel Windenergie Noordoostpolder, die optreedt namens de gezamenlijke initiatiefnemers van de windenergieprojecten aan de Noorder-, de Wester- en de Zuidermeerdijk.

In juli 2007 is het conceptbestemmingsplan aangeleverd, opgesteld door Royal-Haskoning.

Beide documenten zijn nog niet in een zodanige staat, dat ze kunnen worden afgerond.

De concept-m.e.r. dient nog op een aantal punten te worden aangevuld. Daarnaast doen zich mogelijk significante effecten voor met betrekking tot duikeenden. Dit noodzaakt tot nader onderzoek/overleg.

Het conceptbestemmingsplan is m.n. voor wat betreft de toelichting in hoge mate afhankelijk van de m.e.r., zodat de verdere afronding wacht op de noodzakelijke aanvulling van dat document.

Seniorenstad

Op 11 juni 2007 heeft het college een intentieverklaring over een haalbaarheidsonderzoek naar een seniorenstad in Noordoostpolder getekend.

Noordoostpolder is op zoek naar een andere focus, nu het belang van landbouw steeds verder terugloopt. Het college wil inzetten op initiatieven die te maken hebben met wonen, leisure en water(kennis). Seniorenstad is één van de initiatieven die bijdraagt aan de nieuwe ambities van Noordoostpolder.

In september 2007 wordt er gestart met het haalbaarheidsonderzoek. Hiervoor worden een stuurgroep, projectgroep en drie werkgroepen opgericht. De drie werkgroepen zijn exploitatie, concept en locatie. Respectievelijk onderzoeken zij de financiële haalbaarheid, wat voor seniorenstad moet het worden (onder andere wat willen mensen en welke zorg is wenselijk) en tot slot het locatie onderzoek, hoe kan een seniorenstad ingepast worden in de structuur en het landschap van Noordoostpolder. Het haalbaarheidsonderzoek zal begin volgend jaar worden afgerond.

De ambitie van het gemeentebestuur, om de eerste gemeente in Nederland te zijn met een seniorenstad, heeft voor cluster Ruimte personele consequenties. De komende tijd/jaren zal hiervoor fors personele capaciteit moeten worden ingezet. Als de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek positief zijn, dan is voor personele capaciteit structureel extra geld nodig.

Digitaliseren

Naast de activiteiten in het kader van het deelproject DURP van het project Andere Overheid hebben er ook op clusterniveau activiteiten plaatsgevonden om te komen tot een verdere digitalisering van de werkprocessen. Er is getest met de programma's Dezta Plan en Dezta Planmanager. Dezta Plan biedt de mogelijkheid om digitale planteksten (zowel de toelichting als de voorschriften) op een efficiënte manier te beheren. Bovendien kunnen de gemeentelijke standaardvoorschriften op een meer consistente manier worden toegepast. Dezta Planmanager stelt het cluster in staat om (procedure)informatie van bestemmingsplannen en vrijstellingen bij te houden en centraal op te slaan (database). Dit zorgt er verder voor dat op elk moment de meest actuele situatie inzichtelijk kan worden gemaakt. Het centraal opslaan van de informatie biedt de mogelijkheden de informatie weer breed in de organisatie beschikbaar te stellen, zoals via een contourenkaart in GeoPlaza. De test heeft geleid tot een concrete offerteaanvraag.

De aanschaf van de software van Dezta sluit naadloos aan op de ontwikkelingen binnen het deelproject DURP. Vanuit dit deelproject neemt de gemeente deel aan de ontwikkeling van het product PlanPROces. Dit is een gezamenlijk traject van de Grontmij, ESRI en Dezta, die hierin samenwerken met de gemeenten Arnhem, Leiden, Maasdriel, Raalte, Zwolle en Noordoostpolder. Dit moet een softwarepakket worden die het proces begeleid van de totstandkoming van (digitale) bestemmingsplannen. Dit product maakt een goed beheer van digitale bestemmingsplannen mogelijk. Met behulp van deze software kan de gemeente voldoen aan de eisen die gesteld worden in de nieuwe Wet ruimtelijke ordening.

Actualiseren

De procedure voor het bestemmingsplan voor Emmeloord-West is afgerond. Daarmee is er een actuele bestemmingsregeling voor het westelijk deel van Emmeloord, ten zuiden van de Espelervaart. Eind vorig jaar is de ambtelijke inzet op het actualiseren van bestemmingsplannen geïntensiveerd. De resultaten daarvan zijn nu merkbaar. Algehele herzieningen voor Emmeloord Noord en Oost (Emmeloord-Centrum, Oud-Emmeloord, Bos en Gaarde en het Emmelerbos), Ens, Nagele en Creil zijn intern voorbereid en kunnen in de loop van dit jaar in procedure worden gebracht.

Recreatie en Toerisme

Wandelen over Boerenland

In samenwerking met Landschapsbeheer Flevoland is een sturingsmodel uitgewerkt om te komen tot meer kuierlattenroutes in onze gemeente.

Structuurplan fietsen en wandelen in Flevoland

In opdracht van de provincie werkt de Grontmij aan een structuurplan voor fietsen en wandelen.

Benchmark

Meegewerkt is aan de benchmark voor de sector recreatie en toerisme van de Kamer van Koophandel. De benchmark gaat over het beleid van de Flevolandse gemeente. Er zijn vergelijkingen gemaakt met andere provincies in Nederland (Drenthe, Zuid-Holland en Limburg). Hieruit blijkt dat de Flevolandse gemeenten over het algemeen beter scoren.

Toeristisch profiel Noordoostpolder

Contact is gelegd met de ACEP en de BAN om tot een upgrading in 2008 te komen van het toeristisch profiel Noordoostpolder.

4. PROGRAMMA ONDERWIJS EN EDUCATIE

Onderwijshuisvesting

Het project "onderwijs in beweging" is nog niet concreet tot uitvoering gebracht. Wel is voortgegaan met visievorming, zodat in het kader van de opstelling van het Jaarprogramma Onderwijshuisvesting 2008 bepaalde onderdelen kunnen worden opgenomen ter uitvoering door schoolbesturen vanaf schooljaar 2008-2009. Inmiddels wordt bezien of samenhang met andere (nieuwe) projecten (Emmelhage – voorzieningeneiland, Sportboulevard) consequenties moet hebben voor de projectinhoud en –opzet.

De aangekondigde huisvestingsvisie op het Special Onderwijs wordt parallel aan het Jaarprogramma 2008 opgesteld. Gezien de noodzakelijke zorgvuldigheid zal de visie pas in januari 2008 aan de gemeenteraad kunnen worden voorgelegd. Ook zal (pas) in het eerste kwartaal van 2008 een nieuwe huisvestingsverordening worden gepresenteerd. Daarbij zal een vernieuwde visie op multifunctioneel gebruik van schoolgebouwen worden opgesteld.

Vanwege risico's van vandalisme is het op korte termijn nodig om tot sloop van een aantal noodlokalen over te gaan (Kompas/Klimboom). Een deel van deze kosten is reeds opgenomen in een recent voorstel met betrekking tot noodhuisvesting voor Optimist/Bonifatius. Via het onderdeel Kredietbewaking wordt voorgesteld dit krediet te verhogen met € 26.000 omdat de kosten voor de Klimboom pas in het Jaarprogramma 2008 zouden worden meegenomen, terwijl eerdere uitvoering noodzakelijk is om vandalismeschade te voorkomen. Schade aan noodgebouwen die nog moeten worden hergebruikt zou immers financieel nadelig zijn en dit kan worden voorkomen.

Als gevolg van ontwikkelingen rond het AZC Luttelgeest is het op korte termijn nodig om onderhoudswerkzaamheden uit te voeren aan AZC-school De Wissel. Dit zal in het Jaarprogramma onderwijshuisvesting 2008 worden meegenomen. Op termijn zal mogelijk een nieuwe voorziening moeten worden gerealiseerd op het centrum.

De beleidsregel "veilige schoolgebouwen" is nog niet geheel afgerond. Wel is inmiddels duidelijkheid over de eerste financiële bijdrage van de schoolbesturen aan het gemeentelijk project.

5. PROGRAMMA CULTUUR

Popcultuur

De besprekingen met de Stichting Sociaal Cultureel Werk (Paspartoe) over "popcultuur" zijn, nu over de positie van Paspartoe meer duidelijkheid is gekomen, herstart. Gestreefd wordt in het najaar een pilot project te starten.

Ontwikkelingen Schokland

Het PublieksParticipatiePlan (PPP) is door de Stuurgroep Gebiedsgericht Beleid Schokland vastgesteld. Er is een aanvang gemaakt met de uitwerking van de aanbevelingen.

Door de stichting Flevolandschap zal een aanvraag bij de provincie worden ingediend in het kader van het opstellen van het provinciaal meerjarenprogramma (p-MJP) – jaarprogramma 2008 e.v.

In de begroting is € 50.000 opgenomen voor het aantrekkelijker maken en promotie als resultaat van het gebiedsgericht beleid met andere partners.

Ontwikkeling afdeling culturele zaken

Met het opstellen van een ontwikkelingsplan Culturele Zaken op langere termijn is een aanvang gemaakt.

Bezoekersaantallen Museum Schokland

De reconstructie van de toegangsweg en het museumterrein hadden een tijdelijke derving van inkomsten (ruim € 10.000) tot gevolg: gedurende week 13, 14 en 15 was de toegang gratis in verband met de werkzaamheden (derving ca. € 7.100) en was de gemiddelde besteding per bezoeker beduidend lager (derving ca. € 3.000). Deze werkzaamheden vonden plaats in maart, april en mei.

Op 30 juni vond het "Akkoord van Schokland" plaats. De verwachting, dat de ruime media-aandacht een positieve bijdrage zal leveren voor wat betreft bezoekersaantallen en inkomsten, blijkt juist. Een positief resultaat is reeds zichtbaar: de tijdelijke derving van inkomsten in het voorjaar is inmiddels "ingehaald".

De herstelwerkzaamheden van de bestrating van het museumplein zullen na het seizoen (oktober) plaatsvinden. De invloed daarvan op de bezoekersaantallen zal beperkt zijn.

Feitelijke situatie (cijfers 2007 ten opzichte van 2006, t/m augustus):

Bezoekers: $23.816 / 20.628 = +15,5\%$

(voor 2007 is dit exclusief ca. 3.000 niet betalende bezoekers op 30 juni, akkoord van Schokland)

Lesgelden Muzisch Centrum

Gezien het aantal aanmeldingen op dit moment mogen we er van uitgaan dat er een lichte groei is van het aantal deelnemers, met name in de sectie dans.

6. PROGRAMMA WELZIJN

Integraal en Gebiedsgericht Werken

Op basis van het collegeprogramma is een visie ontwikkeld op de start van Integraal Gebiedsgericht Werken. In het tweede kwartaal van 2007 is deze visie gepresenteerd met een implementatieplan dat zal leiden tot de start van een driejarig project om de nieuwe werkwijze te integreren in de gemeentelijke werkwijze. Daarbij zullen de uitkomsten van de sociale structuurschets een belangrijke rol spelen. In het derde kwartaal van 2007 wordt een intentieverklaring opgesteld met de strategische partners IGW: Mercatus, Paspartoe, Politie.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Na de invoering van de Wmo per 1 januari 2007, waarbij werd ingezet op het tijdig en adequaat verstrekken van de individuele voorzieningen en het inrichten van een "smal" loket, wordt nu ingezet op een breed traject van beleidsontwikkeling.

Naar verwachting kan de vaststelling van een beleidsplan Wmo in uw vergadering van december plaatsvinden. Het traject vraagt iets meer tijd omdat het betrekken van de inwoners door middel van de pilot participatie iets langere doorlooptijden nodig maakt dan eerder voorzien. In het beleidsplan dient in ieder geval te worden aangegeven:

- wat de gemeentelijke doelstellingen zijn op de verschillende prestatievelden;
- hoe het samenhangende beleid wordt uitgevoerd en welke acties worden ondernomen in de periode die het plan bestrijkt
- welke resultaten de gemeente wenst te behalen in de periode die het plan bestrijkt.

Naast de beleidsontwikkeling die in de nota zal neerslaan moet er ook veel aandacht zijn voor de uitvoering. Voor 1 januari 2008 moeten alle bestaande cliënten met individuele verstrekking (huishoudelijke verzorging en vroegere wvg-voorzieningen) een herindicatie krijgen (zie ook het volgende onderwerp).

Budgettair lijkt de invoering voor wat betreft de individuele voorzieningen tot nu toe neutraal te verlopen. Voor de invoering van de Wmo zijn wel meer kosten gemaakt dan het Rijk vergoedde. De kosten van preventieve en collectieve beleidsinspanning van de gemeente worden opgenomen in het beleidsplan Wmo. Hierin zal, rekening houdend met de financiële kaders, geprioriteerd moeten worden.

Herindicatie WMO beschikkingen.

In het laatste kwartaal van dit jaar is het wettelijk verplicht dat alle indicatie-stellingen van de WMO ge-herindiceerd worden. Het betreft hier alle indicaties voor huishoudelijke ondersteuning, woonvoorzieningen, rolstoelvoorzieningen en vervoersvoorzieningen. Een plan van aanpak is hiervoor beschikbaar dat per specifieke doelgroep qua voorziening en qua leeftijd van de ontvanger van de voorziening, al dan niet een vereenvoudigde danwel een uitgebreide procedure voorstaat. Het spreekt voor zich dat het niet mogelijk is om deze enorme operatie binnen de bestaande formatie op te vangen. Momenteel bevinden wij ons in het offerte stadium om dit in de vorm van een traject door middel van externe inhuur te realiseren. Van de organisatie zal de nodige flexibiliteit gevraagd worden om de huisvesting en de facilitering van dit traject te ondersteunen. De huisvestingsvraag voor dit traject is uitgezet bij de bouwcommissie in verband met de aankomende verbouwing van het gemeentehuis.

Wet Inburgering

Met ingang van 1 januari 2007 is de nieuwe Wet Inburgering ingevoerd. Voor de gemeente heeft dit grote consequenties voor beleid en uitvoering rond inburgeringstrajecten. Het invoeringstraject is projectmatig opgepakt.

Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn dat de inburgeraar zelf verantwoordelijk is voor zijn inburgering en dat er een resultaatverplichting is bij de financiering van trajecten. De inburgering is pas voltooid bij een bepaalde beheersing van de Nederlandse taal en bij een bepaald niveau van kennis van de Nederlandse maatschappij. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor informatieverstrekking en handhaving. Daarnaast is de gemeente verantwoordelijk voor de inkoop van inburgeringstrajecten voor specifieke doelgroepen. Het is niet gelukt om de invoering per 1 september 2007 geheel beleidsmatig geïmplementeerd te hebben. Complicerende factor hierbij is, dat het Rijk alweer nieuwe plannen lijkt te willen presenteren.

De implementatie zal rond 1 december pas geheel afgerond zijn. Intussen worden de afgesproken inburgeringstrajecten uiteraard al gestart en ook inburgeraars die zich zelf actief melden, worden door de gemeente (en de uitvoerende partners in het veld zoals ROC, Vluchtelingenwerk en Paspartoe) op weg geholpen.

Algemeen Maatschappelijk Werk

Volgens planning wordt in 2007 een nieuwe meerjarenafspraken met de Zorggroep opgesteld ten behoeve van het Algemeen Maatschappelijk Werk. Als gevolg van ontwikkelingen in het (provinciaal) jeugdbeleid en de Wmo wordt ingezet op een nieuwe afspraak voor 1 jaar. De intentie is vervolgens in 2008 een integrale meerjarenafspraken voor te bereiden voor alle gesubsidieerde producten van de zorggroep (maatschappelijke werk, jeugdhulpverlening, consultatiebureau ed.).

Integraal Welzijnsbeleid

Mede door de integrale aanpak van het beleidsplan Wmo en door de ontwikkeling van Integraal en Gebiedsgericht Werken, zijn de lokale welzijnsinstellingen Paspartoe en Stichting Welzijn Noordoostpolder bezig een intensieve samenwerking voor te bereiden die mogelijk kan uitmonden in een fusie. Het college ondersteunt deze integratie omdat deze op termijn kan leiden tot een breder en integraler productenaanbod, kwaliteitsverbetering en mogelijk ook tot efficiencyvoordelen. In de toekomst ontstaat voor de gemeente hierdoor een strategische partner voor uitvoering van (collectief) Wmo-beleid.

Integraal Jeugdbeleid

Zoals bekend levert de gemeente in het voorveld (preventief en ambulant) meer inspanning dan passend binnen de gemeentelijke taak, omdat kinderen niet (tijdig) de zorg krijgen die ze nodig hebben. Ontwikkelen van een sluitende aanpak ("jeugdloket") zoals in de nota Integraal Jeugdbeleid verwoord is dus des te meer van belang. Positief is dat dit goed aansluit bij de provinciale visie (GAAF) en bij landelijke ontwikkelingen (Centra voor Jeugd en Gezin). Inmiddels is van het rijk een extra bijdrage ontvangen ten behoeve van de start met het Elektronisch Kind Dossier (€ 21.333 als ophoging van de bijdrage rsu-jeugdgezondheidszorg).

Zoals eerder aangekondigd wordt ingezet op intensivering van leerplicht en RMC-trajecten. In het derde kwartaal zal de extra leerplichtambtenaar met zijn werkzaamheden starten. Dit is extra van belang omdat per augustus van dit jaar de kwalificatieplicht is ingevoerd voor jongeren tot 18 jaar. Dit zal extra inspanning vragen van de gemeente, die gelukkig nu ook zal kunnen worden geleverd. Het Rijk heeft de doeluitkering RMC verhoogd zodat gemeenten ook financieel ruimte hebben voor extra inspanningen (€ 15.000).

Subsidiebeleid

Recent is, naar aanleiding van signalen uit de interne controle en de rapportage van de accountant gestart met een project "subsidiebeleid op orde". Dit project voorziet in het opstellen van een verstrekkingennota, een nieuwe subsidieverordening en een aantal subsidiebeleidsregels. Doel is het beheer van subsidierelaties en het monitoren van het effect van middeleninzet te verbeteren. De projectopzet voorziet erin de resultaten en beleidsaanbevelingen van het lopende onderzoek van de Rekenkamer, mee te nemen tijdens de looptijd van het project.

7. PROGRAMMA SPORT

Renovatieplan sportvelden

Als leidraad voor het renovatieplan wordt de opgestelde planning 2003-2020 gebruikt. Op deze planning zijn alle buitensportaccommodaties opgenomen met jaar van aanleg c.q. laatste jaar van renovatie. De uitvoering van dit plan heeft de laatste twee jaar enige vertraging opgelopen. Zo zou het kunstgrasveld van het hockeyveld De Meeuwen al in 2006 worden vervangen. De ontwikkelingen met betrekking tot de sportboulevard en de conditie van het huidige veld zijn redenen om de vervanging uit te stellen. Daarnaast dienen de toplagen van twee bijvelden (één in Espel: 2005 en één in Ens: 2006) te worden gerenoveerd. In afwachting van de sportnota zijn ook deze werkzaamheden uitgesteld.

Evenals in 2007 zijn in 2008 de vervangingen gepland van de toplagen van een aantal tennisbanen. In 2007 waren de vier banen aan de Pilotenweg aan de beurt en in 2008 de twee banen in Creil. Vanwege veranderende inzichten met betrekking tot de soort toplaag (Smashcourt en Pro Vision worden genoemd als alternatieven die de speelperiode verlengen) en het gebruik van de tennisbanen aan de Pilotenweg worden, afhankelijk van de besluitvorming, de toplagen in één bestek in 2008 aangepakt.

Kunstgrasveld Flevoboys

Eind juni werd de aanleg van het kunstgrasveld op het sportcomplex Ervenbos opnieuw aanbesteed. Inmiddels zijn de werkzaamheden opgedragen. De uitvoering is medio september gestart.

Ijsbaan Bant

Ten behoeve van de uitbreiding van Bant moeten diverse zaken worden aangepakt. Het plangebied ligt zuidoostelijk van Bant en komt deels op de locatie waar nu het tweede voetbalveld, het trainingsveld en het ijsbaantje zijn gesitueerd. Begin september is de verplaatsing van de ijsbaan aanbesteed. Het verplaatsen van het tweede voetbalveld en het trainingsveld komt in een later stadium aan de orde. Hierover vindt nog overleg plaats met de voetbalvereniging.

Sport

Zoals bekend wordt druk gewerkt aan de opstelling van een nieuwe sportnota. Gezien de inzet die is gepleegd bij de ontwikkeling van het concept "Sportboulevard", zal de sportnota niet meer in 2007 gepresenteerd kunnen worden. Behandeling van de sportnota zal dus plaatsvinden in het eerste kwartaal van 2008.

Wel is noodzakelijk nog voor het einde van 2007 te komen tot afronding van de gesprekken om te komen tot een voorgezette exploitatie van Zwembad "het Bosbad". Met het Bosbad zullen duidelijke afspraken worden gemaakt over de inhoudelijke opdracht die de gemeente voor het Bosbad ziet weggelegd en over een efficiënte bedrijfsvoering. Intussen zal het Bosbad zelf een marktonderzoek uitvoeren om (commerciële) kansen voor de exploitatie in beeld te krijgen.

8. PROGRAMMA ECONOMISCHE ONTWIKKELING

Economische ontwikkeling

Het college heeft zwaar ingezet op het bevorderen van de economische ontwikkeling, onder andere door het project Acquisitie en Accountmanagement. Het afgelopen jaar is een groot aantal activiteiten in dit kader ondernomen.

Dit heeft evenwel tot gevolg gehad dat de aandacht voor het economische beleid op de (middel)lange termijn wat is verslapt. Toch ontstaat op dit vlak een duidelijke behoefte aan een werkbaar kader waarbinnen economische ontwikkeling vorm krijgt en promotie en acquisitie gevoerd kunnen worden.

Wij willen daarom de komende periode een flink begin maken met de evaluatie van de Nota Economisch Beleid. Hierbij besteden wij aandacht aan zaken als:

- Wonen/werken op bedrijventerreinen;
- Parkmanagement
- Ontwikkelingen glastuinbouw
- Arbeidsmarktbeleid

Corridor

Ten opzichte van het projectjaarplan 2007 is er duidelijk voor een andere beleidsontwikkeling gekozen. Het Corridor gebied is een gebied met een omvang van een paar duizend ha., begrensd door de Muntweg, de Kuinderweg, de Wellerzandweg en de A6. Bij het selecteren van de Wind Groep voor de realisatie van dit project is er bewust voor gekozen (voorlopig) slechts een deel van het genoemde gebied te ontwikkelen. Het door de Wind Groep te ontwikkelen gebied had een omvang van circa 165 ha., bestaande uit diverse projectonderdelen. Vanwege de aan deze ontwikkeling gekoppelde risico's, in samenhang met de risico's die overige projecten met zich meebrengen, is door het college besloten het plan zoals dat door de Wind Groep was ingediend voorsnog niet in zijn geheel te laten uitvoeren. Het plan is met circa 44 ha. verkleind (de kavel ten zuiden van De Terp blijft voorlopig de agrarische bestemming houden).

Deze inkrimping was aanleiding om eens kritisch te kijken naar de uiteindelijk beoogde samenwerkingsvorm (een GEM = grond exploitatie maatschappij in de vorm van een BV). Zowel de gemeente als de Wind Groep zijn van mening dat vanwege de geringere planomvang een GEM niet de gewenste vorm is voor de realisatie van dit plan. Of er een samenwerkingsovereenkomst wordt opgesteld is nog de vraag. Uiteraard wordt er wel een overeenkomst opgesteld, maar dit kan een realisatieovereenkomst zijn of een verkoopovereenkomst met aanvullende voorwaarden of wellicht meerdere overeenkomsten.

Het plan omvat feitelijk nog drie planonderdelen :

- herinrichting van De Terp gecombineerd met de aanleg van een golfbaan (onder verantwoordelijkheid van de gemeente) ;
- de aanleg van een recreatiegebied van maximaal circa 25,0 ha., minimaal 12,5 ha. (realisatie door de Wind Groep) ;
- de realisatie van circa 160 woningen (kostendragers van het project) vindt plaats door de Wind Groep.

De doelstelling van het project, het realiseren van een verbindingzone tussen Emmeloord en het Kuinderbos, komt hierdoor wel enigszins onder druk te staan.

9. PROGRAMMA SOCIALE ZEKERHEID

Wet Werk en Bijstand (WWB)

Sinds de invoering van de WWB zijn ideeën over wat een goede manier is om een klant te begeleiden veranderd. De centrale doelstelling van de gemeente is er daarbij op gericht mensen naar regulier werk te leiden óf te zoeken naar mogelijkheden maatschappelijk actief te blijven voor mensen die door lichamelijke of psychische belemmeringen niet (meer) in staat zijn een reguliere baan te vinden.

Dit vraagt om een andere inzet van de instrumenten die de gemeente nu tot haar beschikking heeft. Hierbij valt te denken aan:

- Samenhang met de mogelijkheden van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO).
- Sociale werkvoorziening (zie hierna).
- Verloning: iemand ontvangt geen uitkering, maar een baan.
- Werkgeversbenadering.

De teruglopende overschotten op de inkomensdeel van de WWB maken deze nieuwe inzet des te noodzakelijker. De komende periode zijn daarom de volgende prioriteiten gesteld:

- Uitwerking van een visie op de samenhang tussen WWB en WMO.
- Verbeteren van de samenwerking tussen de ketenpartners CWI Noordoost Flevoland.
- Invulling van de centrale regierol van de gemeente in het kader van de WSW (zie hierna).
- Verbetering van de samenhang met Economische ontwikkeling.

Om de inzet van instrumenten tot een succes te maken, zal eind 2007 een externe bestandsanalyse worden uitgevoerd. De analyse heeft tot doel meer inzicht te krijgen in de kenmerken van onze klanten en richt zich vooral op de groep klanten met een rust- of zorgtraject. Ook verschijnt eind 2007 een werkgeversfolder, waarin werkgevers gewezen worden op de mogelijkheden mensen met een uitkering aan het werk te helpen.

Nieuwe Wet Sociale Werkvoorziening

Op 1 januari 2008 zal de nieuwe Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) van kracht worden. De nieuwe wet geeft de gemeente meer mogelijkheden regie te voeren op de sociale werkvoorziening. Centrale doelstelling is meer mensen met een WSW-indicatie aan het werk te krijgen in een reguliere werkomgeving, buiten de beschutte omgeving van de sociale werkplaats. De nieuwe wet vraagt daarmee om een herbezinning op de positie van de WSW in het arbeidsmarktbeleid, de regievoering van de gemeente binnen de WSW en de rol van het Concern voor Werk hierin. Wij stellen daarom een WSW-visie op die hieraan invulling moet geven. Bovendien zal de komende periode besluitvorming binnen de GR IJsselmeergroep plaatsvinden, die wij op de voet zullen volgen.

Ketensamenwerking Werk en Inkomen.

De ketenpartners CWI Noordoost Flevoland (gemeenten NOP, Urk & Dronten, het Centrum voor Werk en Inkomen en het Uitvoeringsorgaan Werknemersverzekeringen) werken continu aan het optimaliseren van de (keten-)samenwerking.

Tussen de ketenpartners zijn afspraken gemaakt om de onderlinge samenwerking te verbeteren en daarmee de dienstverlening aan de –gezamenlijke- klanten en afnemers te verbeteren. Verbetering van de ketensamenwerking is onderdeel van de programmabegroting en het collegeprogramma.

AKO-visie ketensamenwerking

Het landelijk Algemeen Keten Overleg, bestaande uit CWI, Uuv en Divosa, werkt vanuit een gemeenschappelijke visie op ketensamenwerking. In maart 2007 is deze visie opnieuw geformuleerd. Daarbij wordt ingegaan op de ontwikkelingen op de korte en lange termijn.

Onderzoeken IWI

De IWI heeft onze gemeente en CWI-kring geselecteerd voor 2 onderzoeken: het ene richt zich op de specifieke samenwerking met het Uvw (doorlopers WW – WWB) en de geïntegreerde dienstverlening aan de klanten daarbij en het tweede richt zich op de gehele ketensamenwerking. Nog deze maand worden deze gesprekken met het IWI gevoerd door de clustermanager W&I.

Dit alles doet de vragen rijzen hoe wij als gemeente Noordoostpolder met deze ontwikkelingen besluiten om te gaan, welke positie wij willen innemen, welke beleidslijn wij hierin willen volgen en in hoeverre wij de gemeentelijke organisatie hierop willen aanpassen. Bijkomende ontwikkelingen zijn dat naar verwachting begin 2008 de partijen uit het huidige CWI-pand gaan verhuizen naar een andere locatie en er een opdracht ligt tot onderzoek naar verdergaande samenwerking op het terrein tussen de gemeenten Noordoostpolder, Dronten en Urk; dezelfde gemeenten dus die onderdeel uitmaken van de CWI-kring Noordoost Flevoland.

Toonkamermodel

Vanaf 2004 zijn er in 6 gemeenten innovatieve aanpakken beproefd op het gebied van re-integratie, die allen vallen onder de noemer "Toonkamers". Hierin werken de ketenpartners op experimentele wijze zo nauw met elkaar samen, dat feitelijk kan worden gesproken van 1 uitvoeringsorganisatie. Opgemerkt moet daarbij worden dat het aandeel WWB hierin beperkt is gebleven.

Kernpunten:

- 1 aanspreekpunt voor de klant (klantregisseur);
- diagnose aan de kop van het proces;
- 1 geïntegreerd ketenwerkproces;
- gezamenlijke inkoop van reïntegratiemiddelen;
- gezamenlijke klantbenadering;
- gezamenlijk klantvolgsysteem;
- gezamenlijke werkgeversbenadering.

In feite komt dit neer op 1 loket voor zowel werkgevers als werkzoekenden, waarbij achter dit loket de overdrachten tussen partijen tot een minimum worden beperkt. In maart 2007 is de eindevaluatie verschenen over deze toonkamers.

Resultaten en conclusies:

- hogere klanttevredenheid en medewerkertevredenheid t.o.v. 'regulier';
- snellere en hogere uitstroom WW (resp. 7% en 8%);
- stijging uitstroom WWB;
- intensievere dienstverlening bij gelijkblijvende tijdsbesteding;
- onvoldoende harde feiten om uitspraken te doen over doelmatigheid en efficiency van het Toonkamerproces.

De innovaties uit de Toonkamer sluiten aan op koers en uitgangspunten van het AKO. Met de kanttekening dat de ontwikkeling van het geïntegreerde proces van CWI-UWV ten opzichte van gemeenten in tempo kan verschillen. Het AKO vindt dat de Toonkamers richtinggevend zijn voor de toekomst.

De minister heeft inmiddels uitgesproken veel van dit model te verwachten. Het is de bedoeling dat de huidige 77 bedrijfsverzamelgebouwen van het Uvw, CWI en sociale diensten van de gemeenten op dezelfde wijze gaan werken. Het kabinet komt het eind van dit jaar met nadere besluitvorming hierover.

Het regeerakkoord, participatietop en de miljoenennota 2008

Het kabinet wil met het actieplan "Iedereen doet mee" vanaf 2008 200.000 mensen extra met een grote afstand tot de arbeidsmarkt aan de slag helpen. De gemeenten nemen daarvan 100.000 mensen voor hun rekening: 75.000 mensen met een bijstandsuitkering en 25.000 mensen zonder uitkering (nuggers). Daarnaast wil het kabinet de mogelijkheden vergroten voor mensen die geen perspectief hebben op werk om maatschappelijk te participeren met behoud van uitkering. In het algemeen zal de maatschappelijke participatie worden vergroot door meer vrijwilligers, mantelzorgers (relatie met de WMO) en andere vormen van maatschappelijke participatie. Als de afspraak om het aantal bijstandsgerechtigden met 75.000 te verminderen wordt gerealiseerd, kunnen gemeenten EUR. 900 miljoen besparen. De budgetten voor het I- en W-deel worden meerjarig vastgezet, zodat gemeenten op financieel gebied weten waar zij aan toe zijn en daarmee beter in staat zijn om een meerjarig beleid te voeren. Dit betekent nogal wat in financiële zin, ook voor de gemeente Noordoostpolder. Hoewel het meerjarig vastzetten van het budget Inkomensdeel (waar de uitkeringslasten uit betaald worden) duidelijkheid en stabiliteit biedt blijft de hoogte ervan echter niet gelijk. Er wordt namelijk rekening gehouden met een autonome daling van het aantal bijstandsontvangers, onder meer ten gevolge van de gunstige economische ontwikkelingen. Het budget wordt hierop gedurende de kabinetsperiode verlaagd.

Realisatie doelstellingen

In het beleidsplan 'Kennen en Gekend worden 2007-2011' staat het volgende geformuleerd: "door vergroting van de arbeidsparticipatie, intensivering van de samenwerking in de keten en met het bedrijfsleven is op 1 januari 2011 het WWB-bestand gedaald tot 445 uitkeringen en telt de gemeente maximaal 1385 niet werkende werkzoekenden".

Tussenstand per 1 augustus 2007:

527 WWB-uitkeringen

1299 NWW-ers.

Voor beide geldt dat de daling van de afgelopen tijd zich momenteel niet doorzet. Maar er is onvoldoende informatie voorhanden om nu reeds te spreken van een trendbreuk.

Digitaal Klant Dossier

Aan het eind van dit jaar voeren wij het Digitaal Klantdossier (DKD) in. Dit dossier wordt gezamenlijk gevuld en gebruikt door de gemeente, het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI) en het Uitvoeringsorgaan Werknemersverzekeringen (Uwv), de zogenoemde 'ketenpartners'. Het DKD dient ter informatie-uitwisseling tussen de ketenpartners en daarmee ter verbetering van de dienstverlening aan de burger. Deze burger krijgt later, in 2008, een inblikmogelijkheid in het eigen dossier en tevens de mogelijkheid om onjuiste gegevens te wijzigen. inclusief de personele bezetting. Een besluitvormende nota is inmiddels aan ons aangeboden.

Preventieve Schuldhulpverlening

Aanvullend op de inspanningen die al werden ondernomen in het kader van het lokaal minimabeleid en de voorgenomen acties met betrekking tot terugdringing van niet-gebruik van voorzieningen, is door ontvangst van extra rijksmiddelen de mogelijkheid ontstaan om extra in te zetten op preventieve schuldhulpverlening. Het budget voor dit doel is ingezet ter financiering van een projectplan van het GKB. Er worden in het kader van het project instrumenten ontwikkeld die de noodzaak van schuldhulp zo veel mogelijk kunnen voorkómen.

In de tweede helft van 2007 worden de resultaten bekend en concreet vertaald in instrumenten die naar verwachting in 2008 in het contract met GKB vertaald kunnen worden.

10. PROGRAMMA INWONERS, BESTUUR & ORGANISATIE

Subsidie uit Europese structuurfondsen

In 2007 zijn en worden nieuwe uitvoeringsprogramma's voor Flevoland voor de Europese structuurfondsen opgesteld. Het p-MJP is inmiddels vastgesteld, het uitvoeringsdocument voor de EFRO wordt in september verwacht. Projectideeën moeten per jaar worden aangeleverd.

Leadersubsidie valt nu binnen het p-MJP. Er is een apart uitvoeringsdocument opgesteld, maar de thema's sluiten aan bij het p-MJP. De leadervoorwaarden zijn gewijzigd: tegenover iedere euro leadersubsidie zal een euro publiek geld moeten staan. Dat maakt het naar verwachting moeilijker voor de initiatiefnemers om projecten te cofinancieren en van de grond te krijgen. De gemeente zal duidelijk en helder moeten vastleggen welk soort projecten zij wil ondersteunen, tot welk bedrag en mogelijkheden om samen te werken in het oog moeten houden.

Werkstageplaatsen

De uitvoering van dit project voor het creëren van werkstageplaatsen voor het onderwijs start in september 2007. Door de gemeente worden maximaal 5 stageplaatsen gecreëerd.

Andere Overheid

Algemeen

Andere Overheid is een veranderingsproces waarvoor we elkaar nodig hebben. Naast kennis van zaken en betrokkenheid, doet PAO een beroep op managementvaardigheden. Het afgelopen half jaar is duidelijk geworden dat er verschillende ideeën leven over wat PAO is, wat er wel/niet onder valt en wat het betekent voor de werkzaamheden van eenheden en clusters. Ook blijken de verantwoordelijkheden en bevoegdheden in de praktijk niet helder. Het voorgaande benadrukt de noodzaak van (her)positionering en sturing om de doelen van het project te kunnen realiseren. Noordoostpolder wordt hierin bijgestaan door EGEM-i (Elektronische Gemeenten invoering).

De i staat voor uitvoeringsteams die kunnen helpen bij de realisatie van elektronische (e) overheid. Met betrekking tot de inzet van EGEM-i is voor de aanpak gekozen om eerst het overkoepelende projectplan Andere Overheid door topmanagement en bestuurders te laten aftikken (draagvlak), dan met elkaar de deelprojectplannen te schrijven (inzicht) en vervolgens te kijken 'waar de gaten vallen' en hoe we de expertise van EGEM hiervoor zouden kunnen inzetten. Inmiddels is het traject om te komen tot de inzet van een EGEM-i adviseur afgerond. Op basis van de ervaringen in het afgelopen half jaar, moet het zwaartepunt voor de inzet van de EGEM-i adviseur liggen op het gebied van procesmanagement, waar verandermanagement deel van uit maakt. Het ondersteunen van het management om de vertaalslag te maken naar de eigen werkprocessen staat hierbij centraal.

Omgevingsvergunning

In 2006 is het deelproject Omgevingsvergunning gestart als onderdeel van het project Andere Overheid. De planning van de minister van VROM was om de omgevingsvergunning per 1 januari 2008 ingevoerd te hebben.

Deze planning stond onder druk. Recentelijk is besloten de inwerkingtreding van de Wet administratieve bepalingen omgevingsrecht (Wabo) uit te stellen tot 1 januari 2009.

In het kader van het deelproject deelregulering is de VNG aan het werken aan een 'uitgeklede' APV.

Kwaliteit van de dienstverlening

Rekenkameronderzoek naar de kwaliteit van de dienstverlening ("Van goed naar beter"). Algemeen kan geconcludeerd worden dat de onderzoeksresultaten positief zijn. De reeds ingezette en nog in te zetten maatregelen leiden tot een hogere waardering van onze burgers en ondernemers. 2007 staat in het teken van het verbeteren van de kwaliteit van dienstverlening. Door de verbouwing van de hal, internetafspraken en het nemen van maatregelen t.a.v. de verbeterpunten in de rapportage gaan wij ervan uit dat wij burgers en bedrijven van Noordoostpolder op een goede en professionele wijze van dienst kunnen blijven.

Burgerparticipatie

Sinds 1 juni kunnen burgers een klacht, suggestie of compliment eenvoudig kenbaar maken door het invullen van een kaartje in de wachtruimte. Dit heeft tot 39 reacties geleid die allen zijn beantwoord. De helft van de reacties zijn een compliment of suggestie. 13 burgers waren ontevreden over de wachttijden en 2 waren het oneens met de wijze van dienstverlening.

Verbouwing centrale hal

De tijdelijke herinrichting van de hal wordt door bezoekers positief gewaardeerd. Afhalen van documenten bij de receptie, koffie en thee voorziening en het wachten is beduidend beter georganiseerd. Met de verbouwing van de centrale hal zal overlast ontstaan. Om deze overlast tot het minimale te beperken wordt onderzocht of de kwaliteit en efficiency van de dienstverlening beter tot haar recht komt in een andere locatie.

Clientbegeleidingssysteem

Het nieuw aan te schaffen clientbegeleidingssysteem is allereerst gestart middels een pilot. Dit om het systeem in de praktijk te kunnen testen. Deze test heeft van 14 mei tot 1 augustus plaatsgevonden met alle burgerzaken producten. Gedurende deze periode zijn 10.787 producten afgenomen, 896 hiervan gedurende de 8 avonden waarop het Publiekscentrum extra open was. De pilot is succesvol afgerond waardoor het systeem nu kan worden uitgebreid met andere producten van het gemeentehuis.

Aanvraag verblijfsvergunningen

Eind september moet de aanvraag voor een verblijfsvergunning worden ingediend bij de IND en wordt de vergunning niet meer worden afgegeven door de gemeente. Uiteraard zal de gemeente inwoners informeren over de noodzakelijk te volgen procedures.

Nieuwe wet Inburgering en Generaal Pardonregeling

Op 15 juni 2007 is de "Regeling ter afwikkeling nalatenschap oude Vreemdelingenwet", beter bekend als het Generaal Pardon, van kracht geworden. Op grond van deze regeling wordt in het kader van de afwikkeling van de nalatenschap van de oude Vreemdelingenwet een vergunning gegeven aan een specifieke groep vreemdelingen. De Regeling wordt uitgevoerd door de IND. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen mensen die nog bekend zijn bij de IND, doordat zij of nog in de centrale opvang zitten of omdat er nog een procedure loopt, en mensen die niet meer bekend zijn bij de IND.

Mensen die niet bekend zijn bij de IND kunnen via een verklaring van de burgemeester aangemeld worden bij de IND. De verklaring betreft het feit dat betreffende persoon voor 1 april 2001 asiel heeft aangevraagd en aantoonbaar gedurende 2006 in Nederland heeft verbleven.

De uitvoering van deze regeling betekent voor de gemeente (en voor de partners in het veld) veel extra (niet gepland) werk. Dit is mede een verklaring voor de vertraging in de implementatie van de Wet Inburgering.

Het spreekt voor zich dat de Regeling later mogelijk zal leiden tot een toename van het aantal statushouders en inburgeraars.

De uitvoering en informatievoorziening van de nieuwe wet inburgering en de generaal pardonregeling worden voorsnog binnen de huidige formatie opgelost. Na een jaar zal de uitvoering worden geëvalueerd.

Voorlichting/communicatie

Dit jaar wordt een kadernotitie over participatie en interactieve beleidsvorming aan u aangeboden.

Om de organisatie daadwerkelijk instrumenten aan te bieden wordt in het project Andere Overheid gewerkt aan het opzetten van een (digitaal) burgerpanel.

In 2007 is een voorstel aangenomen over participatie en interactieve beleidsvorming voor de WMO. Hierin is voorgesteld om de voorgestelde werkwijze te beproeven en te verfijnen door de WMO te zien als pilotproject. Inmiddels is daar een start mee gemaakt. Eind 2007 worden de aanbevelingen verwacht. De werkwijze kan dan in 2008 organisatiebreed worden ingevoerd.

Inkoopactieplan

In januari 2007 is gestart met het opzetten van een methodiek die het mogelijk maakt dat inzicht wordt verkregen in de diverse offertes die zijn aangevraagd in de verschillende inkooptrajecten. Dit wordt voorlopig voor de periode van 1 jaar bijgehouden. Het gaat hierbij voornamelijk om opdrachten van € 10.000,00 of meer. In de eerste acht maanden van 2007 bedroeg het inkoopvolume van onze gemeente circa 36 miljoen Euro. Hiervan is 13 miljoen euro lokaal ingekocht. Dit is ongeveer 35 % van het totaal.

11. PROGRAMMA FINANCIËN

Lokale belastingen

Met betrekking tot de samenstelling van het gemeentelijk belastinggebied hebben Rijk en gemeenten onlangs afgesproken dat deze plaats zal vinden aan de hand van de resultaten van de commissie-Van Aartsen. Deze commissie onderzoekt voor de VNG welke wijzigingen in de Gemeentewet en Grondwet nodig zijn om de gemeentelijke autonomie en de gewenste ruimte voor differentiatie en maatwerk te verankeren.

Onroerendezaakbelastingen

De huidige limitering van de onroerendezaakbelastingen (OZB) vervalt met ingang van 1 januari 2008. Dat is voor de gemeentelijke belastingen de belangrijkste uitkomst van het bestuursakkoord tussen Rijk en gemeenten van 4 juni 2007. Het vervallen van de limitering OZB mag niet leiden tot een onevenredige stijging van de collectieve lastendruk. Het instellen van een macronorm moet dat voorkomen. Als de ontwikkeling van de lokale lasten tot overschrijding van die norm leidt, kan het Rijk ingrijpen via correctie van het volume van het gemeentefonds. In 2010 vindt een evaluatie plaats.

De wetswijziging moet nog wel langs het parlement. Verder vindt er met betrekking tot de OZB een onderzoek plaats of de tariefstelling OZB per 2.500,00 euro waarde-eenheid kan worden vervangen door een percentage.

WOZ-registratie als basisregistratie

Het kabinet heeft het voornemen om de WOZ-registratie aan te wijzen als basisadministratie. Naast het feit dat de WOZ-waarde voor steeds meer doeleinden wordt gebruikt, heeft ook het feit dat de WOZ-registratie een aantal verbanden legt tussen de andere basisregistraties een belangrijke rol gespeeld bij dit voornemen. Het realiseren van de basisregistratie WOZ zal geschieden door een wijziging van de Wet WOZ. In juni 2007 is het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer ingediend. Het streven is om de basisregistratie per 2009 operationeel te laten zijn. Op dit moment is het nog onbekend wat de precieze en praktische gevolgen hiervan zijn voor de gemeente.

III-2. Voortgang bestaand beleid/kredietbewaking

De thans uitgevoerde beoordeling van de begroting 2007 en de daaruit voortvloeiende aanpassingen van de ramingen leiden er toe dat een bedrag van € 775.929,00 ten gunste van de post saldo uitgaven en inkomsten kan worden gebracht. Wij merken hierbij op dat genoemd bedrag niet gezien mag worden als het rekeningsaldo 2007. Ook in de laatste 4 maanden van het boekjaar kunnen zich nog ontwikkelingen voordoen die kunnen leiden tot beïnvloeding van dit saldo.

Er heeft een herverdeling plaatsgevonden van de salaris- en indirecte kosten zoals die in de begroting waren verdeeld. Deze herverdeling is gebaseerd op de urenverdeling die in de diverse clusterplannen is aangegeven. Het doel hiervan is om de gebudgetteerde urenverdeling beter aan te laten sluiten op de waarschijnlijke werkelijke urenverdeling. De clusterplannen zijn nl. op een later tijdstip, veel dichter bij 2007, samengesteld dan de begroting. Natuurlijk kan de werkelijke urenverantwoording nog steeds afwijken van de verdeling in de clusterplannen; de toelichtingen in bijvoorbeeld maraps en de jaarrekening kunnen zich dan hierop richten.

Het totaalbedrag aan salaris- en indirecte kosten dat in de herverdeling is betrokken, is gelijk aan het totale bedrag aan salaris- en indirecte kosten dat in de begroting 2007 was opgenomen. Er is dus alleen sprake van een verschuiving tussen productgroepen en programma's.

In hoofdlijnen doen zich wijzigingen voor bij de volgende programma's:

Negatief**Programma****bedrag****Programma 01 Openbare orde en Veiligheid:**

- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplannen	€	133.052,00
Totaal	€	133.052,00

Programma 02 Openbare werken:

Productgroep 2101 Wegen, straten en pleinen		
- omzetting vacature ruimte cultuurtechniek buitendienst	€	11.500,00
- stormschade 18 januari 2007	€	60.000,00
Productgroep 5602 Groenvoorzieningen		
- omzetting vacature ruimte cultuurtechniek buitendienst	€	51.000,00
- uitvoeringsprogramma buurtspeelplaatsen	€	25.190,00
Productgroep 7211 Reiniging		
- bijraming onderhoud GAS Montageweg	€	5.000,00
Productgroep 7231 Milieu		
- aframing budget leges ontheffing milieuvergunning	€	15.207,00
- regelgeving registratie gevaarlijke stoffen	€	21.000,00
Totaal	€	188.897,00

Programma 03 Wonen en ruimtelijke ontwikkeling:

Productgroep 8101 ruimtelijke ordening		
- subsidie restauratie monumenten	€	44.030,00
Productgroep 8211 Stads- en dorpsvernieuwing		
- subsidie kerktoren SOW Nagele	€	5.638,00
- aframing huur woonwagens	€	18.000,00
Productgroep 8223 Bouw- en woningtoezicht		
- inhuur voor advisering op het terrein van welstand	€	9.418,00
Totaal	€	77.086,00

Programma 04 Onderwijs en educatie:

Productgroep 4001 Onderwijshuisvesting		
- sloopkosten noodlokale klimboom	€	26.000,00
Productgroep 4801 Onderwijstaken lokale overheid		
- bijraming ophoging kwalificatieplicht subsidiering RMC	€	15.000,00
Productgroep 4821 Volwasseneneducatie		
- bijraming budget volwasseneneducatie	€	11.454,00
Productgroep 5101 Openbare bibliotheek		
- extra subsidie bibliotheek	€	40.000,00
Totaal	€	92.454,00

Programma 05 Cultuur:

Productgroep 5401 Kunst en cultuur		
- verhoging exploitatiesubsidie Stichting theater 't Voorhuys	€	33.000,00
- meerkosten onderhoud carillon	€	3.000,00
Totaal	€	36.000,00

Programma 06 Welzijn:

Productgroep 5802 Overige leefbaarheid		
- cofinanciëring Leaderproject Marknesser erfgoed	€	13.000,00
Productgroep 6221 Huishoudelijke Ondersteuning		
- verhoging Integratie-uitkering WMO	€	467.271,00
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	48.667,00
Productgroep 7101 Volksgezondheid		
- verhoging budget jeugdgezondheid	€	40.377,00
Totaal	€	569.315,00

Programma 8 Economische ontwikkeling:

Productgroep 3102 Bevorderen werkgelegenheid		
- overbruggingskrediet Geo Valley	€	60.000,00
Totaal	€	60.000,00

Programma 9 sociale Zekerheid:

- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	81.382,00
Totaal	€	81.382,00

Programma 10 Inwoners, bestuur en organisatie:

Productgroep 0021 Bestuursondersteuning		
- opwaardering inrichting keuken, kantine en verzwaring elektra	€	180.000,00
- kwaliteit dienstverlening (overboeking progr 11)	€	125.000,00
Productgroep 0031 Burgerdiensten		
- bijraming budget voorraad rijbewijzen en eigen verklaringen	€	18.000,00
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	466.234,00
Totaal	€	789.234,00

Programma 11 Financiën:

Productgroep 9131 Beleggingen		
- aframing stelpost garantstellingsprovisie HVC	€	50.000,00
Productgroep 9211 Algemene Uitkering		
- stelpost hertaxatie WOZ algemene uitkering	€	300.000,00
Productgroep 9901 Saldi kostenplaatsen		
- toevoeging reserve beleidsplan	€	122.500,00
- uitbreiding formatie cluster samenleving	€	22.000,00
- tijdelijke inhuur formatie taakveld bouwen en wonen	€	20.000,00
- uitbreiding formatie klantmanagers	€	30.000,00
- bijraming budget contributies kostenplaats publieksdiensten	€	11.000,00
- tijdelijke inhuur cluster ruimte	€	40.000,00
- bijraming budget hkpl ICT	€	29.633,00
- onderhoud huisvesting werf montageweg	€	15.000,00
- onderhoud huisvesting gemeentehuis	€	35.000,00
- bijraming budget bedrijfshulpverlening	€	7.500,00
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	32.874,00
Totaal	€	715.507,00

Totaal negatief alle programma's € **2.742.927,00**

Positief**Programma 02 Openbare werken:**

Productgroep 2101 Wegen, straten en pleinen		
- bijraming budget staan en liggelden	€	11.518,00
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	99.840,00
Productgroep 7231 Milieu		
- subsidie regelgeving registratie gevaarlijke stoffen	€	21.000,00
Totaal	€	132.358,00

Programma 03 Wonen en Ruimtelijke Ontwikkeling:

Productgroep 8221 Overige volkshuisvestingszaken		
- bijraming pachten sloofterreinen	€	5.500,00
Productgroep 8223 Bouw- en woningtoezicht		
- bijraming budget leges bouwvergunningen	€	95.862,00
- bijraming budget leges welstand	€	33.536,00
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	<u>119.389,00</u>
Totaal	€	254.287,00

Programma 4 onderwijs en educatie:

Productgroep 4801 Onderwijstaken lokale overheid		
- uitbreiding formatie cluster samenleving	€	14.700,00
- bijraming ophoging kwalificatieplicht subsidiering RMC	€	15.000,00
Productgroep 4821 Volwasseneneducatie		
- bijraming budget volwasseneneducatie	€	11.454,00
Productgroep 5101 Openbare bibliotheek		
- ISB subsidie voor bibliotheek	€	40.000,00
- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	<u>172.433,00</u>
Totaal	€	253.587,00

Programma 05 Cultuur:

- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	87.539,00
Totaal	€	87.539,00

Programma 06 Welzijn:

Productgroep 6221 Huishoudelijke Ondersteuning		
- uitbreiding formatie cluster samenleving	€	7.300,00
Productgroep 7101 Volksgezondheid		
- verhoging inkomsten budget jeugdgezondheid	€	<u>40.377,00</u>
Totaal	€	47.677,00

Programma 07 Sport en Recreatie:

- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	<u>115.421,00</u>
Totaal	€	115.421,00

Programma 8 Economische ontwikkeling:

- nieuwe kostenverdeling n.a.v. clusterplan	€	<u>167.587,00</u>
Totaal	€	167.587,00

Programma 9 sociale Zekerheid:

Productgroep 6201 Voorzieningen Gehandicapten	
- aframing dubbele raming WVG vervoersvoorzieningen	€ 34.489,00
Totaal	€ 34.489,00

Programma 10 Inwoners, bestuur en organisatie:

Productgroep 0031 Burgerdiensten	
- bijraming budget leges bijzondere wetten	€ 8.074,00
Totaal	€ 8.074,00

Programma 11 Financiën:

Productgroep 9131 Beleggingen	
- extra dividenduitkering BNG/Essent/HVC/ Het friese pad	€ 515.786,00
- garantstellingprovisie HVC	€ 111.494,00
- rente eigen financieringsmiddelen t.g.v. exploitatie	€ 105.253,00
Productgroep 9201 belastingen	
- bijraming opbrengst toeristenbelasting	€ 14.000,00
Productgroep 9211 Algemene Uitkering	
- hogere uitkering algemene uitkering	€ 51.934,00
- bijraming algemene uitkering WMO	€ 467.271,00
- bijraming algemene uitkering doeluitkeringen	€ 37.595,00
Productgroep 9221 algemene uitgaven en inkomsten	
- onttrekking reserve speelplaatsen	€ 25.190,00
- onttrekking reserve kerktorens	€ 5.638,00
- onttrekking reserve restauratie monumenten	€ 44.030,00
- onttrekking reserve co-financiering EU Phasing Out	€ 73.000,00
- aframing stelpost onderwijshuisvesting	€ 26.000,00
- aframing stelpost hertaxatie WOZ	€ 300.000,00
Productgroep 9901 Saldi kostenplaatsen	
- kwaliteit dienstverlening (overboeking progr 10)	€ 125.000,00
- omzetting vacature cultuur techniek buitendienst	€ 62.500,00
Totaal	€ 1.964.691,00

Diversen:

- aanpassingen kapitaallasten	€ 453.146,00
Totaal	€ 453.146,00

Totaal positief alle programma's € **3.518.856,00**

Per saldo ten gunste van het begrotingsresultaat € **775.929,00**

III-3. Niet gepland beleid

In de raadsvergadering van 23 oktober 2003 heeft u de verordeningen 212, 213 en 213a gemeentewet vastgesteld. Deze verordeningen bevatten de beleidsmatige uitgangspunten voor de uitoefening van de financiële functie. In de verordening 212 is de informatieplicht van het college voor nieuwe, niet in de begroting opgenomen activiteiten, opgenomen. Hierbij is het limietbedrag van € 50.000 (per investering en per aankoop van goederen en diensten, dus niet per productgroep) aangehouden, zijnde het huidige geldende plafondbedrag voor uitgaven voor niet gepland beleid.

Dit betekent dat:

- In principe geen voorstellen voor niet gepland beleid, reeds in uitvoering, in de voor- en najaarsrapportage zullen worden opgenomen die niet voldoen aan het bepaalde in artikel 212 gemeentewet;
- voorstellen die niet passen binnen artikel 212 gemeentewet, los van de voor- of najaarsrapportage, afzonderlijk aan u zullen worden voorgelegd;
- indien voorstellen niet gepland beleid, reeds in uitvoering, toch via de voor- of najaarsrapportage aan de raad worden voorgelegd, bijvoorbeeld afzonderlijke raadsbehandeling niet (meer) mogelijk of wenselijk is, expliciet zullen worden voorzien van de motivering daartoe.

Kortheidshalve verwijzen wij u naar de bijgevoegde bijlage (2).

III-4. Bestemming vrijvallende middelen

Na de budgettaire verwerking van de in deze rapportage opgenomen informatie en voorstellen in de begroting 2007, heeft de post saldo uitgaven en inkomsten een stand van € 635.464,00 welke gespecificeerd het volgende beeld geeft:

-	beginstand saldo uitgaven en inkomsten	€	0,00
-	negatief resultaat uit voorjaarsrapportage 2007	€	140.465 -/-
-	positief resultaat kredietbewaking (zie onderdeel V.2)	€	<u>775.929</u>
		€	635.464

Bedacht moet wel worden dat de thans gepresenteerde cijfers zijn gebaseerd op de werkelijkheid over de eerste 7 maanden van het jaar. Zoals gebruikelijk zal, als dat inderdaad het geval is, het rekeningoverschot volgend jaar bij de voorjaarsrapportage worden toegevoegd aan de reserve beleidsplan. Bij de voorjaarsrapportage zal ook blijken hoe het verloop van de reserve beleidsplan voor de komende jaren eruit ziet. Het voordelig saldo uit de kredietbewaking 2007 is, met uitzondering van het voordeel op de algemene uitkering uit het Gemeentefonds, hoofdzakelijk incidenteel van aard en werkt dus niet door naar latere dienstjaren. Voorzover er sprake is van structurele mee- of tegenvallers, is daarmee zoveel mogelijk rekening gehouden in de ontwerp-begroting 2008.

III-5. Risico-inventarisatie en -analyse

De voorgenomen verlaging van de algemene reserve met € 5 miljoen, in combinatie met de uitkomsten van de beheer- en onderhoudsplannen voor de wegen, vormden de aanleiding tot een risico-inventarisatie en -analyse. De uitkomsten worden gebruikt om op een afgewogen wijze prioriteiten te kunnen stellen, beslissingen te ondersteunen en risico's beter te beheersen.

Bij het aanbieden van deze najaarsrapportage, de begroting 2008, inbegrepen, is helder wat de gevolgen (kunnen) zijn van bepaalde keuzes op politiek/bestuurlijk/financieel/economisch/juridisch/wettelijk/technisch/organisatorisch/organisatorisch/geografisch/ ruimtelijk en maatschappelijk terrein.

De rode draad door de risico-analyse kan in vieren worden opgedeeld:

1. de afhankelijkheid van het aantal inwoners dat zich van buiten deze gemeente in Noordoostpolder zal vestigen de komende jaren. Hierbij is het aantal inwoners per 1-1-2009 een belangrijk ijkmoment.
2. de beschikbare financiële middelen zijn niet onbeperkt;
3. de ambities om nieuwe zaken op te pakken/ontwikkelen/realiseren moeten zich juist verhouden tot het beheer en onderhoud van het bestaande voorzieningenniveau.
4. de ambtelijke organisatie zit op een aantal onderdelen tegen haar maximale belasting aan, dan wel zit daar over.

Ad 1.

Het is van cruciaal belang op welk moment wordt bepaald of de ambitie van het aantal inwoners per een bepaalde datum wordt gehaald of niet. Dit standpunt kan voor diverse projecten tot bijstellingen leiden. Op dit moment heeft de gemeente bijvoorbeeld voor € 50 miljoen aan grondposities. Voor risico's is een op dit moment toereikend geachte reserve gevormd ter grootte van ruim € 12 miljoen. Bij een stokkende verkoop van woningbouwgrond of bedrijfsterrein op middellange of langer(e) termijn, kan deze reserve binnen afzienbare tijd ontoereikend zijn om de risico's af te dekken.

Ad 2.

De gekozen ondergrens van € 8 miljoen voor de algemene reserve, is de ondergrens die is vastgesteld in de Nota Reserves en Voorzieningen. Met het kiezen van deze ondergrens is het een voorwaarde dat de risico's laag zijn. Met de ambities die er nu zijn, is het niet realistisch om de ondergrens als uitgangspunt te nemen en dit bedrag als vrij aanwendbaar te beschouwen. Het niveau van € 8 miljoen kan wel verantwoord zijn indien de te calculeren risico's worden geoordeeld ten laste van de algemene reserve. De algemene reserve blijft een algemene reserve, maar er wordt onderscheid gemaakt tussen een risicodeel en een vrij aanwendbaar deel. Indien de beoogde groei van het aantal inwoners wordt gerealiseerd en ook de komende jaren voldoende aanwas wordt gerealiseerd, betekent dit een positief resultaat uit de grondexploitatie, een positief resultaat uit een aantal projecten, een betere plaatselijke economie, hogere belastingopbrengsten en een hogere algemene uitkering. In het geval de bevolkingsgroei achterblijft bij de verwachtingen, moeten de zojuist vermelde punten opnieuw worden bezien.

Indien een solide begrotingspolitiek wordt gevoerd zullen er de komende jaren overschotten op de jaarrekeningen blijven komen, die voor diverse doelen kunnen worden aangewend middels aanwending van Reserve Beleidsplan.

Indien de afzet van grond voor woningen en bedrijven stinkt en de begrotingsdiscipline niet gehandhaafd wordt, zullen de gevolgen direct merkbaar zijn. Dit geldt zowel voor de exploitatie als voor de reservepositie. Bij dit scenario kan de ondergrens van de algemene reserve krap tot onvoldoende blijken.

Ad 3.

Op dit moment wordt gewerkt aan de verschillende beleid-, beheer-, en onderhoudplannen. In het voorjaar 2008, wanneer alle plannen gereed zullen zijn en worden gepresenteerd, moet gekozen worden wat met de uitkomsten van de plannen wordt gedaan. Het grootste risico bij beheer en onderhoud van de openbare ruimte is het laten oplopen van het achterstallig onderhoud tot een onverantwoord niveau. Van onverantwoord is sprake indien herstel van dit onderhoud in de kostensfeer een multipliereffect geeft.

Ad 4.

Op dit moment zit de ambtelijke organisatie op diverse plaatsen krap in haar bezetting. De laatste jaren lukt het de organisatie niet om alle begrotingsdoelen binnen de vooraf gestelde termijnen te realiseren. Indien de werkzaamheden door bepaalde keuzes toenemen, zal de druk op de organisatie (op diverse afdelingen) tot onverantwoord toenemen. Hier zal of door (tijdelijke) uitbreiding van de formatie of door uitbesteding van werkzaamheden op ingespeeld moeten worden. Hierbij dient rekening te worden gehouden dat het aantrekken van diverse functionarissen nu al geen sinecure is.

Conclusies

De conclusies betreffen de punten die de rode draad vormen. Tot heden werden er op cruciale onderdelen van beleid geen definitieve keuzes gemaakt. Deze keuzes zijn nu wel gemaakt.

De conclusies zijn de volgende:

1. de laatste stand in ogenschouw nemend, is het niet waarschijnlijk dat het aantal inwoners van 48.000 (met een bandbreedte van 250) per 1-1-2009 wordt gerealiseerd. Vanaf heden zal hierop geanticipeerd moeten worden;
2. een strikte begrotingsdiscipline toe te passen. Dit betekent inkomsten en uitgaven gescheiden, aanpassingen van lasten vindt plaats binnen de programma's en voorstellen worden zo veel als mogelijk integraal afgewogen in het voorjaar bij de Beleidsplanning;
3. bij de projecten die grote financiële risico's met zich meenemen, wordt rekening gehouden met de ondergrens van de algemene reserve ten bedrage van € 8 miljoen en berekenende risicobedragen worden geoormerkt in de algemene reserve als een risicodeel. Dit kan totaal tot een bedrag van € 8 miljoen. Op dit moment is een bedrag van € 1.588.231 (saldireserve) + € 1.328.730 (Poldertoren) = € 2.916.961 geoormerkt als risicodeel. Resteert een vrije algemene reserve van € 5.083.039;
4. financiële ruimte in het 1^e jaar van een nieuwe meerjarenbegroting wordt aangewend voor onderhoud in en aan de openbare ruimte (incidenteel);
5. beheer- en onderhoud in en aan de openbare ruimte wordt integraal afgewogen bij de Beleidsplanning 2009 – 2013.
6. bij elk voorstel (met een substantiële omvang) worden de benodigde ambtelijke inspanningen zorgvuldig in beeld gebracht.

Samenvattend

Gemeente Noordoostpolder wil graag weer de nieuwste polder zijn. Daartoe zijn verschillende ideeën vanuit een overtuigend ambitieniveau gepresenteerd. Om de ambities waar te maken zijn plannen ontwikkeld voor een aantal grote(re) projecten. Daarbij verschilt de mate van risico per project. Dat geldt zowel voor de risicokans als voor de mogelijke gevolgen. Bij plannen om een nieuw onderdeel van de ambities te verwezenlijken, gebeurt dit vanuit het gehele gemeentelijke perspectief van ambities, maar ook vanuit de bestaande bedrijfsvoering. Dit zal gerealiseerd worden door essentiële bedrijfsvoeringsonderdelen, maar ook inganggezette projecten, nadrukkelijker te monitoren. Dit geldt onder andere voor de gestelde randvoorwaarden, de planning, de benodigde ambtelijke capaciteit en de benodigde middelen.

Met inachtneming van de conclusies uit de analyse kan het verantwoord zijn de algemene reserve met een bedrag van € 5 miljoen te verlagen. Van de bouwstenen die moeten leiden tot verwezenlijking van alle ambities worden prioriteitstellingen gemaakt met de daarbij aanvaardbaar geachte risico's op de onderdelen politiek/bestuurlijk/ financieel/economisch/ juridisch/wettelijk/ technisch/organisatorisch/organisatorisch/ geografisch/ruimtelijk en maatschappelijk. Om invulling te geven aan de resultaten van deze risico-inventarisatie en -analyse, is het van belang om met name de financiële consequenties van de verschillende risico's per onderdeel in beeld te brengen bij het doen van concrete voorstellen.

IV. RESUMÉ EN VOORSTELLEN.

Samenvattend stellen wij u voor aan de hand van hetgeen in deze najaarsrapportage door ons is weergegeven tot besluitvorming te komen conform bijgaand ontwerp.

Het college van burgemeester en wethouders van Noordoostpolder,
de secretaris, de burgemeester,

De raad van de gemeente Noordoostpolder,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 2 oktober 2007,
no.

Gelet op de artikelen 190, 191 en 192 van de Gemeentewet;

B E S L U I T:

1. De programmabegroting 2008 (-2012) volgens het voorgelegde ontwerp vaststellen.
2. In het kader van voortgang bestaand beleid en kredietbewaking diverse ramingen in de programmabegroting 2007 aanpassen.
3. In het kader van niet gepland beleid - reeds in uitvoering -:
  - a. een krediet van € 40.000,00 beschikbaar stellen voor het verstrekken van een renteloze, achtergestelde geldlening en gedurende vijf jaar een bijdrage van € 7.500,00 verstrekken aan de nieuw op te richten stichting "Glastuinbouwgebied Nieuwland".
4. De uit deze najaarsrapportage voortvloeiende 28^e wijziging van de programmabegroting voor het dienstjaar 2007 vaststellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering

Van 8 november 2007.

De griffier,   de voorzitter,

Bijlage behorende bij de najaarsrapportage 2007 (onderdeel III.3).

NIET GEPLAND BELEID

A. Reeds in uitvoering.

A.1 Lening en bijdrage Glastuinbouw Nieuwland.

Vanuit het dorpsbelang van Luttelgeest is een initiatiefgroep in het leven geroepen om het draagvlak te onderzoeken voor het opnieuw op de kaart zetten van de glastuinbouwsector in Luttelgeest. Inmiddels heeft de initiatiefgroep een projectplan voor Glastuinbouwgebied Nieuwland bij Luttelgeest aan de gemeente voorgelegd en toegelicht. Doelstelling van dit project is het imago van het gebied te verbeteren. Concreet vraagt de initiatiefgroep ondersteuning door de gemeente in de vorm van een achtergestelde, renteloze lening met daarnaast voor een periode van 5 jaar een jaarlijkse bijdrage van € 7.500,00.

Gevraagd: een krediet beschikbaar stellen ad € 40.000,00 voor het verstrekken van een renteloze, achtergestelde geldlening en gedurende vijf jaar jaarlijks een bijdrage van € 7.500,00 verstrekken aan de nieuw op te richten stichting "Glastuinbouwgebied Nieuwland".

Dekking: ten laste van het bestaande budget voor promotie & acquisitie.

Behoort bij het besluit van de
raad van de gemeente
Noordoostpolder d.d. 8 november 2007
De griffier,

PROG RAM MA		VERHOGING	VERLAGING	NIEUWE
Nr.	Omschrijving			RAMING
	In deze begrotingswijziging zijn de financiële consequenties verwerkt voortvloeiende uit het raadsvoorstel inzake najaarsrapportage 2007			
	<u>LASTEN</u>			
1	Openbare orde en veiligheid	133.052	24.544	3.006.868
2	Openbare werken	352.483	315.394	20.515.964
3	Wonen en Ruimtelijke Ontwikkeling	348.764	124.140	21.218.723
4	Onderwijs en Educatie	105.086	550.936	8.071.560
5	Cultuur	36.000	87.539	3.739.072
6	Welzijn	583.026	7.300	8.811.544
7	Sport		148.952	3.662.087
8	Economische Ontwikkeling	67.500	187.052	2.189.246
9	Sociale zekerheid	81.382	34.489	19.156.365
10	Inwoners, bestuur en organisatie	1.064.234	569.922	5.863.701
11	Financiën	1.771.613	1.140.980	3.371.171
		4.543.140	3.191.248	
	Mutaties reserves	1.035.120	10.090	
	TOTAAL	5.578.260	3.201.338	

		<u>BATEN</u>		
2	Openbare werken	32.518	15.207	9.124.756
3	Wonen en Ruimtelijke Ontwikkeling	434.519	28.000	16.121.349
4	Onderwijs en Educatie	66.454		961.331
6	Welzijn	40.377		1.522.190
7	Sport	28.000	28.000	552.490
10	Inwoners, bestuur en organisatie	8.074		557.087
11	Financiën	2.385.439	621.372	50.509.074
		2.995.381	692.579	
	Mutaties reserves	201.070	126.950	
	TOTAAL	3.196.451	819.529	